

ÅRSREDOVISNING
LÄNSFÖRSÄKRINGAR
BERGSLAGEN

2013

Innehåll

VD har ordet.....	sidan 3
Förvaltningsberättelse.....	sidan 5
Femårsöversikt	sidan 6
Resultaträkning.....	sidan 7
Balansräkning.....	sidan 8–9
Rapport över förändringar i eget kapital.....	sidan 10
Kassaflödesanalys	sidan 11
Resultatanalys.....	sidan 12
Noter till resultat- och balansräkning.....	sidan 13–28
Revisionsberättelse.....	sidan 29
Bolagets fullmäktige.....	sidan 30
Bolagsstyrningsrapport.....	sidan 31–32
Företagsledning.....	sidan 33
Styrelse och personalrepresentanter	sidan 34
Ord och uttryck.....	sidan 35

VD har ordet: Stark tillväxt inom alla områden, men ett skadetungt år

Allt fler inser fördelarna med ett kundägt bolag. 5000 nya kunder och rejält ökade marknadsandelar under 2013 talar sitt tydliga språk. En av årets stora höjdpunkter var återbäringen, när bolaget betalade tillbaka 80 miljoner kronor till sina kunder.

2013 har kännetecknats av ovanligt många brandskador. Bara brandskadorna uppgår till 200 Mkr, vilket är 100 Mkr mer än 2012. Skadekostnaden i övrigt var mer normal och den totala skadekostnaden blev cirka 800 Mkr. Förutom att skador är besvärligt för de drabbade, ökar arbetsbelastningen på vår skadeavdelning som haft ett tungt år. Å andra sidan har vi haft många möjligheter att visa vad lokal, kundnära skadereglering innebär. Det totala försäkringstekniska resultatet slutade på minus 44 Mkr.

Bra finansresultat

Stora delar av världsekonomin är på väg att återhämta sig. Optimism och framtidstro har gjort att börserna i stora delar av världen har gått bra, vilket

gynnat vår kapitalförvaltning. Vi har en totalavkastning på våra tillgångar som är nära nio procent, vilket stärkt resultatet med 280 miljoner kronor. Tillgångarna är fördelade mellan obligationer, fastigheter, aktier och ägande i LFAB. Vissa tillgångsslag med högre risknivå har gett mycket god avkastning medan andra med lägre risk gett lägre avkastning. Vi har en skuld till våra kunder som betalar premier i förskott och för skador som uppstått men inte är slutreglerade. För detta krävs säkra tillgångsslag, främst obligationer och andra räntebärande placeringar. Trots den höga skadekostnaden 2013 och återbäringsutbetalningen har bolaget en mycket stark balansräkning, vilket skapar handlingsfrihet och är en trygghet för framtiden.

VD har ordet (forts.)

Banken fortsätter växa

Vår bankverksamhet fortsätter växa och under året har vi ökat med 2 Mdkr till närmare 16 Mdkr i affärsvolym. Vi investerar fortfarande i bankverksamheten, där företagsbank är det senaste tillskottet. Inriktningen på företagsmarknaden är små företag med enkla behov, till att börja med. Vår bank är mycket uppskattad och antalet kunder ökade under året med närmare 4 000 till 42 000 stycken. Det är nu mer än 20 procent av våra försäkringskunder som också är bankkunder.

Stark expansion inom sakförsäkring

Under 2013 har vi ökat antalet försäkringar med cirka 17 000 till 335 000. Premien har samtidigt ökat cirka 80 Mkr och vi närmar oss miljarden i premieinkomst i direkt försäkring. Marknadsandelen inom villaförsäkring ökade med drygt två procentenheter till 37 procent. Fantastiskt med tanke på att vi hade under 30 procent för några år sedan. Även inom personbil har vi ökat kraftigt och bolaget har nu var tredje bil i verksamhetsområdet försäkrat. Även inom företagsidan har vi ökat marknadsandelarna. Här är det mycket tack vare duktiga säljare och franchisetagare. Vi har också haft ett bra inflöde av affär från försäkringsmäklarna.

Förändrad marknad inom liv

Liv- och pensionsförsäkringsmarknaden blir mer och mer kryssval, där kunderna kan sitta hemma och välja försäkringsbolag och placeringsalternativ. En allt större del av pensionskapitalet blir också flyttbart och det betyder en annorlunda marknadssituation där kundvård, rådgivning och starka varumärken blir viktigare. Vi har fördelen att ha ett mycket starkt varumärke, vilket är till hjälp för våra rådgivare. Under hösten 2013 blev det också klart att vi har de mest nöjda privatpensionskunderna i mätningen Svenskt Kvalitetsindex. Under 2013 hade Länsförsäkringar Bergslagen en bra försäljning och affären genererade ett litet överskott.

Fastighetsförmedlingen ökar

Vår fastighetsförmedling etablerades för sju år sedan och under den perioden har vi uppnått en marknadsandel på cirka 11 procent inom villa/fritidshus. Med det är vi trea i marknadsandel. Med det är vi trea i marknadsandel och om affären mellan Fastighetsbyrån och Svensk Fastighetsförmedling blir av är vi tvåa.

Samhällsengagemang

Under 2013 delade vi ut stipendier på 200 000 kr ur vår Samhällsfond. Pengarna gick denna gång till verksamheter som jobbar med skydd av kvinnor och barn. Mottagarna blev i Västmanland Kvinnojouren i Västerås. I Örebro län fick Tehuset i Karlskoga stipendiet för skapandet av en lekpark för barn till utsatta kvinnor. Bolaget samarbetar med många idrottsföreningar och deltar i kulturaktiviteter, vilket är naturligt för ett kundägt och lokalt bolag.

Ny organisation skapar förutsättningar för fortsatt framgång

Nu blickar vi framåt och har redan kommit en bit in i 2014. Vid årsskiftet genomförde vi en organisationsförändring där våra affärsområden är bank respektive försäkring i stället för privat och företag. Det ger oss ännu bättre möjligheter till fokus på intäkter och merförsäljning inom respektive affär. Att våra försäkringskunder känner till vilka försäkringsprodukter vi erbjuder och att de har fått möjlighet att ta del av våra skadeförebyggande råd är sådant som särskilt ska beaktas i kundbearbetningen under 2014.

Inom bank är regelbundet, långsiktigt sparande prioriterat sedan ett par år tillbaka. De flesta av våra kunder har behov av sparande och vi ger därför sparrådgivning allt större utrymme i våra kundmöten. Det gäller bland annat fondsparande, pensionssparande, sparande på konton och sparande i aktieindexobligationer. Högre räntor, amorteringskrav och lägre pensioner är några skäl att öka sitt sparande.

Nöjda kunder är viktigt

Vi har också infört en ny typ av kundundersökning, där vi kan följa upp hur kunder som haft kontakt med oss upplever bemötandet. De allra flesta är mycket nöjda. Det man efterlyser är att vi blir ännu bättre på att kontakta kunderna när vi har nya produkter, nya fonder och våra skadeförebyggande råd. Vi har intensifierat den proaktiva bearbetningen, men vi kan bli ännu mer offensiva.

Avslutningsvis vill jag tacka alla duktiga chefer, medarbetare, franchise-tagare och fastighetsmäklare för ett fantastiskt bra arbete under 2013.

Mikael Sundquist
Verkställande direktör
Länsförsäkringar Bergslagen

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Bergslagen avger härmed årsredovisning för 2013, bolagets 166:e verksamhetsår.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

Verksamhetsåret präglades av stark tillväxt inom flera områden. Mycket glädjande är en kraftig tillväxt inom villa som även i år resulterade i marknadsandelsökning. Kraftig tillväxt noteras även inom hem, personbil, olycksfall och företag. Antalet helkunder (guldkunder) ökade med 2 359 stycken. Bankverksamheten hade en fortsatt kraftig tillväxt. Lägre marginaler tillsammans med investering i bankens utveckling medförde ett underskott i bankverksamheten på 24,3 Mkr (36,3). Dessvärre drabbades våra kunder av både flera och större skador än vanligt, till stor del orsakade av bränder. Skadekostnaden var därför betydligt högre än föregående år och uppgick till 801,7 Mkr (623,9).

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER VERKSAMHETSÅRETS SLUT

Ann-Christin Lindahl rekryterades som chef för Affärsområde Bank med start den 1 februari 2014. Ann-Christin kommer närmast från Eskilstuna Rekarne Sparbank.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Försäkringsrörelse

Försäkringsbeståndet inom sakförsäkring ökade med 16 800 försäkringar under året, eller 5 %, vilket är ett resultat av såväl stark försäljning som bra kundvård. Både sak- och motoraffären ökade inom såväl privatsegmentet som företag och lantbruk. Premieinkomst brutto uppgick till 1007,3 Mkr (937,2). Premieinkomst i direkt försäkring ökade till 914,6 Mkr (884,3), vilket är ett resultat av den starka försäljningen inom hela sakförsäkringsrörelsen. Ökning noteras inom samtliga produkter. Premieinkomst inom mottagen återförsäkring låg något över föregående år med 56,6 Mkr (52,9). Premieintäkt f.e.r. före avgiven återförsäkring uppgick till 969,8 Mkr (910,4) vilket är 59,4 Mkr mer än året innan. Uppdelningen av premieintäkten mellan direkt försäkring och mottagen återförsäkring framgår av nedanstående tabell.

PREMIEINTÄKT	2013	2012
<i>Direkt försäkring</i>		
Hem, villa, fritidshus	190,5	165,4
Sjuk och olycksfall	24,0	19,5
Företag, fastighet, lantbruk	289,0	260,9
Trafik	150,8	141,1
Motorfordon	260,3	208,1
Totalt direkt försäkring	914,6	795,0
Mottagen återförsäkring	55,2	56,4
Total premieintäkt	969,8	851,4

Premier för avgiven återförsäkring uppgick till 72,6 Mkr (66,5). Premieintäkten efter avgiven återförsäkring uppgick till 897,2 Mkr (843,8). Antalet skador uppgick till 45 000 skador, vilket är 5 000 fler än föregående år. Årets skadekostnader var betydligt högre än ett normalt år, vilket till stor del förklaras av att våra kunder drabbades av många och dyra bränder. Kostnaderna för brandskadorna uppgick till 204 Mkr och är fördelade inom såväl privat som företag och lantbruk. Skadekostnaden i direkt försäkring f.e.r. blev 168,5 Mkr högre än föregående år och uppgick till 752,0 Mkr (583,5). Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador f.e.r. resulterade i ett överskott på 35,3 Mkr (20,2), till stor del beroende på minskad skadekostnad avseende äldre skadeårgångar i trafikaffären. Skadekostnadsprocenten f.e.r. uppgick till 89,4 % (73,9). Driftskostnader f.e.r. i koncernens försäkringsrörelse uppgick till 155,9 Mkr (159,3) vilket är något lägre än 2012, då driftskostnaderna belastades med en ombyggnation av vårt kontor i Örebro. Driftskostnadsprocenten f.e.r. uppgick till 17,4 % (18,9). Minskningen beror framför allt på att premieintäkten för verksamhetsåret ökade. De totala driftskostnaderna för alla bolagets verksamheter (inkl skadereglering, bank, liv, Agria och fastighetsförmedling) uppgick till 236,1 Mkr (254,6) (not 6). Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring för koncernen uppgick till -44,1 Mkr (77,0).

Kapitalförvaltning

Koncernens placeringstillgångar uppgick till 3 667,8 Mkr (3 017,9) vid verksamhetsårets slut. Året som helhet blev riktigt bra, i och med att både "riskfria" räntetillgångar och risktillgångar stärktes. Svenska och globala aktiemarknader steg, många med över 20 procent. Den räntebärande portföljden gav en avkastning på 6,1 procent trots det låga ränteläget. Stockholmsbörsens index slutade på 23,2 procent. Totalavkastningen på koncernens kapitalplaceringar uppgick till 315,3 Mkr (237,5), eller 8,7 % (7,6). Direktavkastningen uppgick till 73,6 Mkr (76,8) eller 2,0 % (2,4).

Liv och bank

Bolagets livförsäkringsverksamhet resulterade i ett överskott på 2,4 Mkr (2,9) under verksamhetsåret. Bankverksamheten resulterade i ett underskott på -24,3 Mkr (-36,3), varav avsättning till minskade bankersättningar uppgick till 7,0 Mkr (15,3). Liv- och bankverksamheterna redovisas under Övriga intäkter och kostnader i resultaträkningen under icke-teknisk redovisning samt i not 8.

Resultat

Koncernens resultat före skatt uppgick till 218,6 Mkr (183,0) och årets resultat efter skatt till 169,2 Mkr (212,1). Skatt på årets resultat uppgick till 49,4 Mkr (29,1). Skatten redovisas i not 9. Summa övrigt totalresultat för perioden, brutto efter skatt, uppgick till 16,9 Mkr (1,9). Ökningen förklaras av att värdet på koncernens rörelsefastigheter skrivits upp. Årets totalresultat uppgick till 182,4 Mkr (214,0). Skatt på övrigt totalresultat uppgick till 3,7 Mkr (1,2).

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten f.e.r. på 80,2 % (75,7) under senaste 5-årsperioden återspeglar försäkringsrisken. För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen tecknar bolaget återförsäkring. Återförsäkringskyddet beskrivs mer ingående i not 2.

Den mottagna affären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 56,6 Mkr (52,9) eller 5,6 % (5,6) av totala premieinkomsten. Största risken i mottagen affär bedöms vara den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i Nordiska Kärnförsäkringspoolen uppgår för bolagets del till 31 Mkr.

I vår kapitalförvaltning har vi identifierat placeringsrisker bestående av kursrisk, valutarisk, fastighetsrisk samt ränterisk. I not 2 lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets risker och riskhantering.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Bergslagen (578000-9956) samt de helägda dotterbolagen Fastighets AB Congresshuset i Västerås (556185-9835), Länsförsäkringar Bergslagen Fastigheter AB (556683-5855) och Fastighetsförmedling i Lindesberg AB (556848-4041).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens egna kapital inklusive årets resultat uppgår till 1 991,9 Mkr (1 809,5).

Dotterbolag

Länsförsäkringar Bergslagen äger aktier i tre helägda dotterbolag, Fastighets AB Congresshuset i Västerås vars verksamhet är att förvalta egen fastighet för uthyrning till konsert-, konferens- och restaurangverksamhet samt kontorslokaler, Länsförsäkringar Bergslagen Fastigheter AB vars verksamhet är att äga och förvalta aktier i publika aktiebolag samt Fastighetsförmedling i Lindesberg AB vars verksamhet är att förmedla fastigheter (not 11).

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att årets resultat för moderbolaget, 162 870 584 kr jämte balanserad vinst, 773 552 636 kr, totalt 936 423 220 kr överförs i ny räkning.

Femårsöversikt

Koncernen

	2013	2012	2011	2010	2009
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r.	897 237	843 839	787 772	749 383	748 303
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen *)	16 245	16 442	25 338	17 073	12 156
Försäkringsersättningar f.e.r.	-801 713	-623 931	-659 443	-621 739	-533 404
Driftskostnader f.e.r.	-155 865	-159 328	-152 417	-148 934	-145 154
Tekniskt resultat före återbäring	-44 096	77 021	1 250	-4 217	81 901
Återbäring	-	-77 232	-	-	-100 000
Försäkringstekniskt resultat i försäkringsrörelsen	-44 096	-211	1 250	-4 217	-18 099
Finansrörelsens resultat	284 156	216 063	-85 567	325 228	352 022
Övriga intäkter och kostnader	-21 424	-32 829	-4 293	-26 696	-15 590
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	218 636	183 023	-88 610	294 315	318 333
ÅRETS RESULTAT EFTER BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT	169 180	212 117	-58 252	226 501	227 271
ÅRETS TOTALRESULTAT	182 392	214 061	-57 707	243 039	233 638
Kalkylränta *)	1,2 %	1,2 %	2,0 %	1,5 %	1,1 %
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar, verkligt värde	3 667 850	3 017 937	3 151 935	3 235 225	2 945 868
Premieinkomst f.e.r. P	934 794	870 697	821 093	753 167	743 357
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 475 171	1 362 288	1 214 659	1 150 435	1 187 007
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	1 991 896	1 809 503	1 595 442	1 653 150	1 410 110
Uppskjuten skatt	426 062	376 357	408 174	446 446	377 616
Konsolideringskapital K	2 417 958	2 185 860	2 003 616	2 099 596	1 787 726
Konsolideringsgrad K/P	259 %	251 %	244 %	279 %	240 %
Kapitalbas *)	2 417 958	2 185 860	2 003 616	2 099 596	1 787 726
Erforderlig solvensmarginal *)	172 741	158 755	151 332	149 441	147 625
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r.	89,4 %	73,9 %	83,7 %	83,0 %	71,3 %
Driftskostnadsprocent f.e.r.	17,4 %	18,9 %	19,3 %	19,9 %	19,4 %
Totalkostnadsprocent f.e.r.	106,7 %	92,8 %	103,1 %	102,8 %	90,2 %
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning **)	2,0 %	2,4 %	2,4 %	2,3 %	1,9 %
Totalavkastning **)	8,7 %	7,6 %	-1,9 %	12,4 %	15,3 %

*) För definition, se Ord och uttryck

**) I beräkningen av direkt- och kapitalavkastningen har marknadsvärdet på fastigheterna reducerats med de låneskulder som hör till fastigheterna.

Resultaträkning

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013	2012	2013	2012
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	3	1 007 348	937 234	1 007 348	937 234
Premier för avgiven återförsäkring	3	-72 554	-66 538	-72 554	-66 538
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-37 557	-26 858	-37 557	-26 858
Summa premieintäkter		897 237	843 839	897 237	843 839
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	16 245	16 442	16 245	16 442
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	5	-645 330	-595 279	-645 330	-595 279
Återförsäkrarens andel	5	746	15 008	746	15 008
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring		-177 379	-49 105	-177 379	-49 105
Återförsäkrarens andel		20 250	5 444	20 250	5 444
Summa försäkringsersättningar		-801 713	-623 931	-801 713	-623 931
Driftskostnader	6, 26, 27	-155 865	-159 328	-157 069	-154 432
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		-44 096	77 021	-45 300	81 917
Återbäring		-	-77 232	-	-77 232
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring		-44 096	-211	-45 300	4 685

Icke-teknisk redovisning

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-44 096	-211	-45 300	4 685
Kapitalavkastning, intäkter	7	108 780	125 510	109 436	119 698
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	7	242 482	222 945	213 323	195 965
Kapitalavkastning, kostnader	7	-13 463	-5 433	-13 330	-3 053
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	7	-37 398	-110 518	-7 397	-110 518
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-16 245	-16 442	-16 245	-16 442
Övriga intäkter och kostnader	8	-21 424	-32 829	-21 424	-32 829
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		218 636	183 023	219 063	157 507
Bokslutsdispositioner					
Förändring av säkerhetsreserv		-	-	-6 000	-53 000
Förändring av periodiseringsfond		-	-	-3 000	-1 700
Resultat före skatt		218 636	183 023	210 063	102 807
Skatt på årets resultat	9	-49 456	29 094	-47 192	3 354
ÅRETS RESULTAT		169 180	212 117	162 871	106 161

Rapport över totalresultat

Årets resultat		169 180	212 117	162 871	106 161
Övrigt totalresultat för året					
Vinst vid omvärdering av rörelsefastigheter		16 939	739	-	-
Skatt hänförlig till poster i övrigt totalresultat	9	-3 727	1 206	-	-
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		13 212	1 945	-	-
SUMMA TOTALRESULTAT		182 392	214 061	162 871	106 161

Balansräkning

Tillgångar

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013	2012	2013	2012
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	10				
Förvaltningsfastigheter		470 000	467 500	340 755	302 055
Rörelsefastigheter		82 755	66 555	-	-
Aktier och andelar i koncernföretag	11	-	-	207 011	207 011
Aktier och andelar i intresseföretag	11	20	20	20	20
Aktier och andelar	12,13	2 211 816	1 930 821	1 830 394	1 578 558
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12,13	865 766	508 435	865 766	508 435
Övriga lån		1 598	1 731	36 531	38 925
Derivat	12,13	27 172	34 569	27 172	34 569
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		8 723	8 306	8 723	8 306
Summa placeringstillgångar		3 667 850	3 017 937	3 316 372	2 677 879
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar					
Oreglerade skador		166 164	145 914	166 164	145 914
Summa återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar		166 164	145 914	166 164	145 914
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring	14	300 293	263 709	300 293	263 709
Fordringar avseende återförsäkring		21 319	18 402	21 319	18 402
Aktuell skattefordran		11 914	12 841	11 914	12 841
Uppskjuten skattefordran		417	-	417	-
Övriga fordringar		2 618	4 874	1 806	2 433
Summa fordringar		336 561	299 826	335 749	297 385
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar och varulager	15	8 294	11 702	6 486	9 433
Kassa och bank		235 040	549 346	227 794	544 768
Övriga tillgångar		-	55	-	54
Summa andra tillgångar		243 334	561 103	234 280	554 255
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		12 111	16 502	11 450	15 632
Förutbetalda anskaffningskostnader	16	12 751	11 000	12 751	11 000
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		24 862	27 502	24 201	26 632
SUMMA TILLGÅNGAR		4 438 771	4 052 282	4 076 766	3 702 065

Balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013	2012	2013	2012
Eget kapital					
Uppskrivningsfond		-	-	77 412	77 412
Reservfond		-	-	27 211	27 211
Reserver		38 606	25 394	-	-
Balanserad vinst		1 784 110	1 571 993	773 553	667 391
Årets resultat		169 180	212 117	162 871	106 161
Summa eget kapital		1 991 896	1 809 503	1 041 046	878 175
<i>Varav bundet eget kapital</i>		-	-	104 622	104 622
<i>Varav fritt eget kapital</i>		1 991 896	1 809 503	936 423	773 553
Obeskattade reserver	17	-	-	951 989	942 989
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	18	420 232	382 674	420 232	382 674
Oreglerade skador	19	1 219 907	1 042 528	1 219 907	1 042 528
Återbäring och rabatter		1 196	83 000	1 196	83 000
Summa försäkringstekniska avsättningar		1 641 335	1 508 202	1 641 335	1 508 202
Andra avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	20	10 895	9 100	10 895	9 100
Avsättning för uppskjuten skatt	21	426 062	376 357	201 900	156 846
Övriga avsättningar	22	42 202	40 655	42 202	40 655
Summa andra avsättningar		479 159	426 112	254 997	206 601
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	23	967	306	967	306
Skulder avseende återförsäkring		10 696	9 508	10 696	9 509
Övriga skulder	24	182 410	181 651	48 231	39 431
Summa skulder		194 073	191 465	59 894	49 246
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		132 308	117 000	127 505	116 852
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 438 771	4 052 282	4 076 766	3 702 065
POSTER INOM LINJEN					
Ansvarsförbindelser					
I egenskap av ägare av 8,4 % i Humlegården HB finns formell ansvarighet för detta bolags förbindelser.					
Ställda säkerheter					
Fastighetsinteckningar	25	75 000	75 000	-	-
Bankmedel		2 137	42	-	-
För försäkringstekniska avsättningar (f.e.r.) registerförda tillgångar		1 607 503	1 844 527	1 607 503	1 844 527

Rapport över förändringar i eget kapital

KONCERNEN	Reserver	Balanserade	Årets	Summa	
	Omvärdering rörelsefastighet	vinstmedel	resultat	Eget kapital	
Ingående balans per 1 januari 2012	23 449	1 629 700	-57 707	1 595 442	
Årets resultat			212 117	212 117	
Övrigt totalresultat för året					
Omvärdering - brutto	739			739	
Omvärdering - skatt	-163			-163	
Effekt av sänkt skattesats	1 368			1 368	
Summa övrigt totalresultat för året	1 945			1 945	
Summa totalresultat	1 945			1 945	
Omföring av föregående års resultat		-57 707	57 707		
Utgående balans per 31 december 2012	25 394	1 571 993	212 117	1 809 503	
Ingående balans per 1 januari 2013	25 394	1 571 993	212 117	1 809 504	
Årets resultat			169 180	169 180	
Övrigt totalresultat för året					
Omvärdering - brutto	16 939			16 939	
Omvärdering - skatt	-3 727			-3 727	
Summa övrigt totalresultat för året	13 212			13 212	
Summa totalresultat	13 212			13 212	
Omföring av föregående års resultat		212 117	-212 117		
Utgående balans per 31 december 2013	38 606	1 784 110	169 180	1 991 896	
	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		
	Uppskrivningsfond	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Summa Eget kapital
MODERBOLAGET					
Ingående balans per 1 januari 2012	77 412	27 211	795 893	-128 501	772 014
Årets resultat				106 161	106 161
Omföring av föregående års resultat			-128 501	128 501	
Utgående balans per 31 december 2012	77 412	27 211	667 392	106 161	878 175
Ingående balans per 1 januari 2013	77 412	27 211	667 392	106 161	878 175
Årets resultat				162 871	162 871
Omföring av föregående års resultat			106 161	-106 161	
Utgående balans per 31 december 2013	77 412	27 211	773 553	162 871	1 041 046

Kassaflödesanalys

Direkt metod

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Löpande verksamhet				
<i>Försäkringsrörelsen</i>				
Premieinbetalningar	987 201	924 398	987 201	924 398
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-71 368	-68 743	-71 368	-68 743
Skadeutbetalningar	-645 331	-595 279	-645 331	-595 279
Skadeinbetalningar från återförsäkrare	-2 171	16 368	-2 171	16 368
Driftsutgifter	-167 776	-174 763	-171 308	-171 305
Utbetalningar av återbäring	-78 803	-122	-78 803	-122
<i>Kapitalförvaltningen</i>				
Direktavkastning	67 946	64 728	68 524	62 637
Nettoinvesteringar i:				
- byggnader & mark	-	-472	-	-
- finansiella placeringstillgångar	-400 407	294 369	-400 387	295 879
Betald skatt	-2 820	-1 518	-2 554	-1 518
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-313 529	458 968	-316 197	462 316
Investeringsverksamheten				
Nettoinvesteringar i materiella tillgångar	-777	-335	-777	-335
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-777	-335	-777	-335
ÅRETS KASSAFLÖDE	-314 306	458 633	-316 974	461 981
Likvida medel vid årets början	549 346	90 714	544 768	82 787
Årets kassaflöde	-314 306	458 633	-316 974	461 981
Likvida medel vid årets slut	235 040	549 347	227 794	544 768

Resultatanalys

Moderbolaget – Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat

	Direkt försäkring i Sverige							
	Totalt 2013	Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk- och olycksfall	Motor- fordon	Trafik	Summa dir. förs. i Sverige	Mottagen återförs.
Premieintäkt f.e.r. (not 1)	897 237	184 248	244 961	23 232	255 959	133 609	842 009	55 228
Kapitalavkastning från finansrörelsen	16 245	1 711	2 790	2 287	1 561	5 327	13 676	2 569
Försäkringsersättningar f.e.r. (not 2)	-801 713	-166 982	-270 071	-23 721	-186 505	-104 710	-751 989	-49 724
Driftskostnad f.e.r.	-157 069	-32 680	-61 554	-3 567	-37 306	-20 001	-155 108	-1 961
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-45 300	-13 703	-83 874	-1 769	33 709	14 225	-51 412	6 112
Avvecklingsresultat								
Avvecklingsresultat, brutto	38 624	239	7 056	6 324	-2 733	27 738	38 624	-
Återförsäkrarens andel	-3 358	-	-422	15	-	-2 951	-3 358	-
Avvecklingsresultat f.e.r.	35 266	239	6 634	6 339	-2 733	24 787	35 266	-
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-420 232	-88 365	-120 828	-11 770	-125 688	-71 951	-418 602	-1 630
Avsättning för oreglerade skador	-1 219 907	-100 802	-231 397	-136 379	-44 684	-418 629	-931 891	-288 016
Avsättning för återbäring	-1 196	-264	-379	-	-214	-339	-1 196	-
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	-1 641 335	-189 431	-352 604	-148 149	-170 586	-490 919	-1 351 689	-289 646
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	166 164	-	5 744	1 358	964	158 098	166 164	-
NOTER TILL RESULTATANALYS								
NOT 1								
Premieintäkt f.e.r.	897 237	184 248	244 961	23 232	255 959	133 609	842 009	55 228
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	1 007 348	196 879	298 047	25 637	274 761	155 459	950 783	56 565
Premier för avgiven återförsäkring	-72 554	-6 210	-44 034	-729	-4 372	-17 209	-72 554	-
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-37 557	-6 421	-9 052	-1 675	-14 430	-4 642	-36 220	-1 337
NOT2								
Försäkringsersättningar f.e.r.	-801 713	-166 982	-270 071	-23 721	-186 505	-104 711	-751 990	-49 724
Utbetalda försäkringsersättningar	-644 584	-150 037	-175 438	-23 013	-179 657	-96 055	-624 200	-20 384
Före avgiven återförsäkring	-590 151	-130 466	-164 162	-15 598	-168 134	-91 407	-569 767	-20 384
Återförsäkrarens andel	746	-	357	-	389	-	746	-
Skaderegleringskostnader	-55 179	-19 571	-11 633	-7 415	-11 911	-4 649	-55 179	-
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.	-157 129	-16 945	-94 633	-708	-6 848	-8 656	-127 790	-29 339
Före avgiven återförsäkring	-177 379	-16 945	-99 059	-1 293	-7 811	-22 932	-148 040	-29 339
Återförsäkrarens andel	20 250	-	4 426	585	963	14 276	20 250	-

Noter till resultat- och balansräkningen

Om inget annat anges, avser uppgifterna i notföreteckningen både koncernen och moderbolaget. Samtliga belopp anges i Tkr och är avrundade till närmaste tusental om inget annat anges.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänna förutsättningar

Årsredovisningen och koncernredovisningen avges per 31 december 2013 och avser Länsförsäkringar Bergslagen som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Västerås. Adressen till huvudkontoret är Stora gatan 41, Västerås och organisationsnumret är 578000-9956.

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen för Länsförsäkringar Bergslagen har upprättats i enlighet med Lagen om Årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd 2008:26, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, samt International Financial Reporting Standards (IFRS) och tolkningar av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som antagits av EU.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolaget och koncernen föransleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRFL samt i vissa fall av skatteskal.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och eventualförpliktelser. Dessa uppskattningar och bedömningar, som görs av ledningen, är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar ligger till grund för värdering av nivå 3 tillgångar. Se not 13 för information om hur värdering har skett.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av byggnader och mark samt försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Upplysningar om värderingsmetod avseende byggnader och mark framgår av not 10. Värdering av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2, där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Nya och ändrade standarder som tillämpas 2013

Inga av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som för första gången är obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2013 har haft någon väsentlig inverkan på koncernen. Utökade upplysningskrav enligt IFRS 13 framgår av not 12 och 13.

Nya och ändrade standarder som tillämpas efter 2013

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2013 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter. IFRS 9 "Financial Instruments" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Koncernen kommer att utvärdera effekterna av de återstående faserna avseende IFRS 9 när de är slutförda av IASB.

Valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat, som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter

överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar. Orealiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Fritt Eget kapital under rubriken Balanserade vinstmedel. Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r. under året. Använda räntesatser visas under not 4.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet "Redovisning av försäkringsavtal".

Intäkter för förmedling av bank-, fond- och livtjänster

Bolaget förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Hysesintäkter

Hysesintäkter och kostnader redovisas som driftsnetto under kapitalavkastningen.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits). Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för delar av finansiella tillgångar.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för delar av finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto. För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderas till verkligt värde) redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (till exempel courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 13.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen.

Länsförsäkringar Bergslagen förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom till exempel Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Länsförsäkringar Bergslagen kategoriserar alltid sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncern och intresseföretag samt obligationer.

Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS 39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer att låne- och kundfordringar är i behov av nedskrivning. Initialt sker värdering till verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs. Initialt sker värdering till verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Onoterade tillgångar utgörs i balansräkningen av derivat, onoterade aktieinnehav och vissa hybridkontrakt.

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Verkligt värde på derivat som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom en användning av värderingsmodeller som är etablerade på marknaden. Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument redovisas i not 7.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För de finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen som kapitalavkastningens intäkter eller kostnader.

Övriga tillgångar

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förväret direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts av ett externt värderingsföretag.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att utgiften uppkommer.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter är fastigheter som används i en betydande omfattning i den egna verksamheten. Enligt IFRS skall reglerna i IAS 16 tillämpas för rörelsefastigheter i koncernen. Länsförsäkringar Bergslagen har valt att redovisa rörelsefastigheter till ett omvärderat värde, vilket är det verkliga värdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och justering på grund av omvärdering på omvärderingsdagen. Värdeökningar till följd av omvärdering redovisas normalt mot omvärderingsreserv vilket redovisas som övrigt totalresultat och ackumuleras i omvärderingsreserven i eget kapital. Om ökningen utgör återföring av tidigare redovisad värdenedgång avseende samma tillgång, redovisas ökningen som en minskad kostnad i resultaträkningen. Dock redovisas minskningen i övrigt totalresultat till den del det finns eventuellt befintligt saldo i omvärderingsreserven hänförligt till tillgången. Det ingående verkliga värdet ligger till grund för avskrivningar.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Bergslagen tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga bolagets försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker i balansräkningen. Beräkning av avsättning sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för reglerade skador.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för reglerade skador och motsvarar förpliktelse enligt ingångna försäkringsavtal. Samt i förekommande fall avsättning för återbäring och rabatter.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringsavtal. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker.

Avsättning för reglerade skador

Avsättning för reglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering. Uppskattning av avsättningsbehovet görs för flera skadearter med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättning för reglerade skador är väsentlig för bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom avvikelser mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuellt nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtal.

Driftskostnader

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader, skaderegleringskostnader och administrationskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar. Driftskostnader för kapitalavkastning redovisas under icke-tekniska resultatet som kapitalavkastning kostnader. Driftskostnader i förmedlad affär redovisas under icke-tekniska resultatet som övriga intäkter och kostnader.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna aktiveras. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonal. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader.

Återbäring

Styrelsen kan besluta om återbäring till försäkringstagarna då rörelseresultatet är positivt. Efter styrelsens beslut fastställs vilka kriterier som ska ligga till grund för utbetalning. Kostnaden för återbäring redovisas som återbäring i resultaträkningen.

Avsättningar och eventualförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad på grund av att annullationsansvaret är treårigt. Bolaget reserverar förväntad återbetalning av försäkringspremier.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Bergslagen ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till 50 Mkr. Bolaget reserverar för förväntad återbetalning av bankersättning.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas mot eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättning till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som avgiftsbestämda.

Pensioner genom försäkring

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget saknar dock tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 6 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Pensioner – övrigt

Företaget har genom det centrala kollektivavtalet avseende tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, en särskild rätt för vissa anställda, att den anställda kan avsluta sin tjänstgöring tidigast från och med 62 års ålder. Se not 20.

Kostnader för ersättningar i samband med att personal slutar före den normala tidpunkten redovisas när kostnaden uppstår. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

▶

Moderbolagets redovisningsprinciper

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Nedskrivningsbehov testas löpande.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas i enlighet med uttalandet från Redovisningsrådets Akutgrupp (RFR 2). Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras. Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd, vilket innebär att koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt. Koncernbidrag som är att jämföras med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållet koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel. Koncernbidrag som är att jämföras med aktieägartillskott redovisas, med beaktande av eventuell skatteeffekt, hos mottagaren direkt mot balanserade vinstmedel. Givaren redovisar koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt som investering i andelar i koncernföretag, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Fastigheter

Samtliga moderbolagets fastigheter redovisas som förvaltningsfastigheter.

NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning

Risk är en naturlig del av Länsförsäkringar Bergslagens verksamhet. En framgångsrik hantering av risk är en av de viktigaste konkurrensfaktorerna för försäkringsbolag. Med andra ord behöver inte risk vara något negativt, det väsentliga är hur olika typer av risker prissätts.

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där och dels av kapitalförvaltningen och de marknadsrisker som hanteras i denna. Bolaget säljer även livförsäkringar och bankprodukter för Länsförsäkringar Livs och Länsförsäkringar Banks räkning där kreditrisken är den mest påtagliga risken vid sidan om den operativa risken.

Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Bergslagen. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om skadeförsäkringsrisker, marknadsrisker, motpartsrisker, likviditetsrisker, operativa risker samt övriga risker.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med bolagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som bolaget är exponerat för. Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker bolaget är exponerat för.

Bolagets sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och välfungerande processer och kan beskrivas enligt nedan.

Ansvar för Länsförsäkringar Bergslagens riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument exempelvis riskpolicy, policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen (inklusive normalportfölj), det vill säga hur bolagets tillgångar ska vara allokerade mellan olika tillgångslag och skuld täckningspolicy. Styrelsen fastställer även bolagets attityd till risk genom att bestämma bolagets riskkapit, det vill säga de yttre ramarna för vilka risker och hur mycket risk som bolaget får utsätta sig för. Hur bolagets risker utvecklas rapporteras fortlöpande till styrelsen via ett antal olika rapporter.

Styrelsen har fyra utskott till sitt förfogande, finansutskottet, bankutskottet, ersättningsutskottet och revisionsutskottet.

I finansutskottet ingår styrelsens ordförande, minst ytterligare en styrelseledamot samt VD. Operativt finansansvarig är adjungerad ledamot. Finansutskottet äger rätt att ta beslut inom ramen för normalportföljens avvikelseintervall och är ansvarigt för att aktuell risknivå i kapitalförvaltningen är inom ramen för den av styrelsen beslutade risknivån. Finansutskottet, har bland annat till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och lämna förslag till eventuella förändringar av riktlinjerna för kapitalförvaltningen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. Finansutskottet ska ha minst fyra protokollförda möten per år.

Bankutskottet består av två styrelsemedlemmar. Enligt lokal kreditinstruktion ska krediter överstigande 25 Mkr tillstyrkas av VD och bankutskott före beslut hos Länsförsäkringar Bank. I bankutskottet rapporteras kvartalsvis de 10 största engagemangen, fallerade och andra väsentliga händelser. Vid sammanträde inom bankutskottet skall protokoll föras. Protokollen skall delges styrelsen.

Bolaget har även ett revisionsutskott som ska svara för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning och kontroll samt därmed sammanhängande ärenden som styrelsen hänskjuter till revisionsutskottet. Vid sammanträde inom revisionsutskottet skall protokoll föras. Protokollen skall delges styrelsen. Revisionsutskottet består av två av styrelsens ledamöter. Styrelsens ordförande kan inte vara ordförande i utskottet.

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott som utgörs av ordföranden och vice ordföranden. Ersättningsutskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor för VD och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledningen inför behandling av styrelsen. Vid sammanträde inom Ersättningsutskottet skall protokoll föras. Protokollen skall delges styrelsen.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

I den operativa riskorganisationen finns förutom VD, en riskkontrollfunktion och en compliancefunktion.

Riskkontrollfunktionen ansvarar för att identifiera, beskriva och analysera bolagets olika risker. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen, andra ansvariga chefer och bolagets compliancefunktion, ta fram styrdokument som beskriver hur olika risker skall hanteras. Riskkontrollfunktionen rapporterar kontinuerligt till styrelsen, revisionsutskottet och VD hur riskerna utvecklas.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget skall arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar till styrelse och VD, samt lämnar en bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Bolaget har dessutom en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor samt ett väl fungerande miljöledningssystem, vars syften till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande inom dessa områden. Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB.

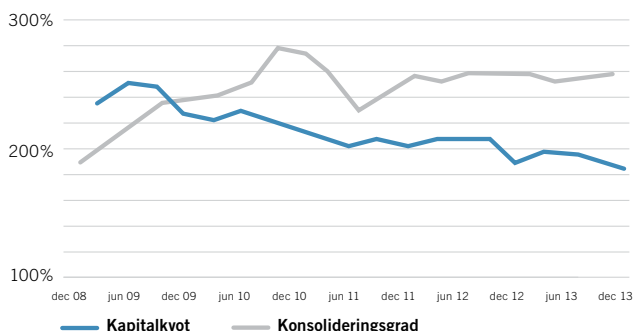
Rapportering av risk

Bolaget har en beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Mätetalet är i form av ett kapitalkrav som förväntas svara mot det sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under tvåhundra slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens riskexponering och de i modellen antagna diversifieringseffekterna – mellan och inom – de olika riskslagen. Modellen är ett led i anpassningen till det nya Solvens II-regelverket som kommer att införas 2016. Under 2014–2015 gäller EIOPA:s övergångsregler som Finansinspektionen beslutat att följa.

I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper: försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bolagets tillgängliga kapital, det vill säga konsolideringskapitalet justerat med bland annat resultateffekten av omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar enligt en så kallad bästa skattning.

Bolagets styrelse får en riskrapport en gång per kvartal där det framgår hur de olika riskerna har utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan kapital och total risk har utvecklats.

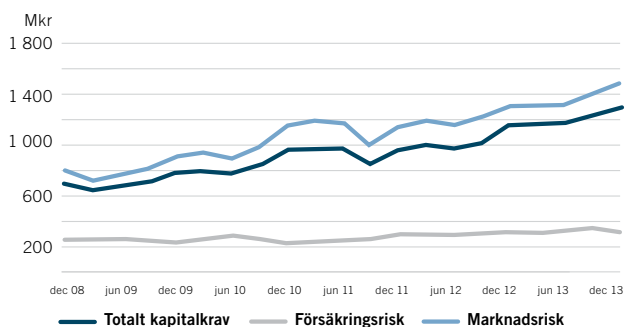
Kapitalkvot och konsolideringsgrad

Diagrammet visar hur bolagets kapitalkvot (kapital/kapitalkrav) och konsolideringsgrad har utvecklats under perioden 2008–2013.

I diagrammet nedan visas total risk jämfört med stora riskkategorier under perioden 2008–2013.

Totalt kapitalkrav, försäkringsrisk och marknadsrisk

Diagrammet ovan visar hur bolagets totala kapitalkrav, försäkringsrisk och marknadsrisk har utvecklats under den senaste femårsperioden. Observera att avdragsposter som exempelvis diversifiering minskar det totala kapitalkravet.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Från och med 2007 rapporterar bolaget även in uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyller med god marginal de minimikrav som har ställts av myndigheterna.

Risker i Försäkringsverksamheten

Försäkringsrisker består av teckningsrisk, reservsättningsrisk och katastrofrisk. Innebörden av dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa risker beskrivs nedan. Då risker – liksom principer och verktyg för värdering av risker och riskhantering – skiljer sig åt för olika typer av försäkringskontrakt, återfinns ytterligare kommentarer under rubriken "Riskhantering i försäkringsrörelsen"

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att skade- och driftskostnaderna för ännu ej inträffade skador inte täcks av premieintäkter. Teckningsrisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels en osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget har utvecklat innehåller brister. Ett exempel är att bolagets tarifierings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade, eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat är att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys fallerar. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval, och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador.

Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till Västmanlands och Örebro län samt Heby kommun i Uppsala län, vilket innebär att de risker bolaget har tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets, lantbruk/skogs och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen.

Riskhantering i försäkringsrörelsen

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom

områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen livåterförsäkring. I den mottagna återförsäkringen är Nordiska Kärnförsäkringspoolen den största enskilda risken. Bolagets ansvar i denna affär är maximerat till 3,5 miljoner euro per händelse.

Det finns olika metoder för att reducera försäkringsrisken. Riskminskning avseende osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Därutöver är huvudmetoden för styrning av teckningsrisker den affärsplan som utformas årligen och fastställs av styrelsen. Bolaget upprättar även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av bolagets ledning. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden (limiter).

Med undantag av vissa kommunförsäkringar löper alla sakförsäkringskontrakt på högst ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. Kommunförsäkringar kan tecknas på upp till tre år.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte - återförsäkring - tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras av Länsförsäkringar Sak AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda belopp (självbehåll). Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar Sak AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadefall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadeförbundet. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 7 miljarder totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans. För katastrofskador som överstiger 7 miljarder kronor har det under verksamhetsåret funnits ett internt återförsäkringskydd inom länsförsäkringsgruppen som omfattar ytterligare cirka 3,3 miljarder kronor.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram är en processrisk – och ett exempel på risk som definitionsmässigt hör hemma under rubriken "Operativa risker".

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, medan övriga antaganden är konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

Känslighetsanalys av teckningsrisker	2013	2012
<i>Inverkan på vinst före skatt</i>	+ / -	+ / -
1 % förändring i totalkostnadsprocent	9 576	7 833
1 % förändring i premienivån	10 073	9 372
1 % förändring i skadefrekvens	8 017	6 239
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	7 255	6 654
<i>Inverkan på eget kapital</i>	+ / -	+ / -
1 % förändring i totalkostnadsprocent	7 469	5 773
1 % förändring i premienivån	7 857	6 907
1 % förändring i skadefrekvens	6 253	5 498
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	5 659	4 904

Reservsättning och skadeavveckling

Bolagets totala åtagande för pågående försäkringar och oreglerade skador (brutto) uppgår till 1 640 Mkr. Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden. Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader.

Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik- och olycksfallsförsäkring, vilket är en stor del (59,6 %) av bolagets avsättning för oreglerade skador avseende direkt försäkring.

När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflationsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, det vill säga en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan.

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års reservavsättning i förhållande till faktiskt avvecklingsresultat ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. (Se tabell och diagram nedan.)

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

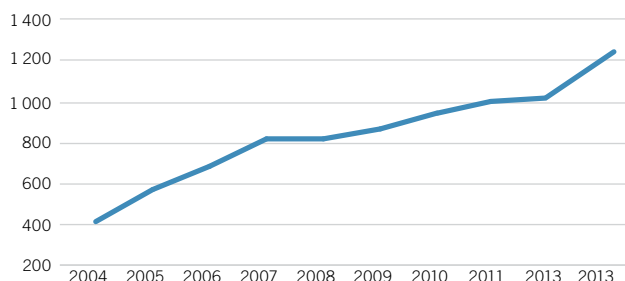
Tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår utgör också ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan ("Skadekostnader före återförsäkring") visar skadekostnadsutvecklingen för skadeåren 2005–2013 före återförsäkring.

I den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår har utvecklats årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen. Tabellen avser endast direkt försäkring. Bolagets totala avsättning för mottagen återförsäkring uppgår till 288 016 Tkr.

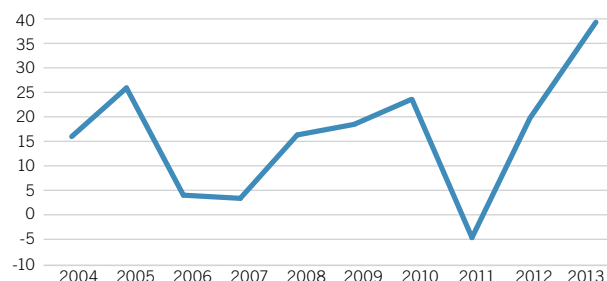
Skadekostnader före återförsäkring

Skadeår	<2005	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Totalt
<i>Uppskattad skadekostnad:</i>											
i slutet av skadeåret		590 213	495 287	600 581	452 321	470 009	579 425	586 001	564 925	748 924	
ett år senare		559 539	475 038	579 464	430 647	463 341	599 519	580 836	587 856		
två år senare		570 630	481 495	575 125	427 637	487 021	595 137	557 872			
tre år senare		563 228	477 995	575 697	434 792	484 272	595 745				
fyra år senare		561 876	484 669	572 097	432 920	471 957					
fem år senare		550 524	468 126	572 017	429 762						
sex år senare		534 252	466 069	568 165							
sju år senare		542 831	456 690								
åtta år senare		530 697									
Nuvarande skattning av total skadekostnad		530 697	456 690	568 165	429 762	471 957	595 745	557 872	587 856	748 924	
Totalt utbetalt		500 553	421 507	528 389	385 541	425 750	535 052	496 041	462 695	358 243	
Summa kvarstående skadekostnad	58 688	30 143	35 183	39 775	44 221	46 208	60 692	61 831	125 161	390 681	892 584
Avsättning upptagen i balansräkningen	58 688	30 143	35 183	39 775	44 221	46 208	60 692	61 831	125 161	390 681	892 583
Skaderegleringsreserv										39 308	39 308
Total avsättning upptagen i balansräkningen	58 688	30 143	35 183	39 775	44 221	46 208	60 692	61 831	125 161	429 988	931 891

AVSÄTTNING OREGLERADE SKADOR, BRUTTO (MKR)

AVVECKLINGSRISULTAT, BRUTTO (MKR)

Reservsättning och avvecklingsresultat, brutto (Mkr)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Avsättning oreglerade skador	415	573	687	827	823	872	950	993	1 043	1 220
Förändring	31 %	38 %	20 %	20 %	-1 %	6 %	9 %	5 %	5 %	17 %
Avvecklingsresultat	16	25	5	4	16	18	23	-4	18	39

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Bergslagens del är det aktiekurs-, valuta- och ränterisk samt fastighetsrisk som är de mest påtagliga riskerna. Bolaget har ingen direkt exponering mot råvaror, men självklart finns en sådan exponering indirekt via bolagets aktieexponering.

Bolaget har ett regelverk, policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen, för hur bolaget får placera tillgångarna. Policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Det övergripande målet för bolagets kapitalförvaltning är att säkerställa att bolagets åtagande gentemot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Förvaltningen ska eftersträva en stabil avkastning över tid, vilket innebär att avkastningen inte bör fluktuera i för hög grad mellan åren.

En gång i månaden erhåller finansutskottet och styrelsen en finansrapport där det framgår hur förvaltningen har gått och hur bolagets placeringsstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till kapitalplaceringenspolicy. Alla typer av avvikelser gentemot bolagets policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen rapporteras i finansrapporten.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har moderbolaget en aktieexponering om 1 830 Mkr. I detta innehav ingår Länsförsäkringar AB som ett strategiskt aktieinnehav. Aktieportföljen, utöver de strategiska aktieinnehaven, uppgår till 1 003 Mkr. Bolaget försöker att minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika branscher, geografiska regioner, samt på flera olika fondförvaltare för att på så sätt minska effekten av att en enskild fondförvaltare tar felaktiga beslut.

Känslighetsanalys för aktier, moderbolaget

Inverkan på vinst före skatt	2013	2012
Kursnedgång på aktier och andelar med 10 %	-183 039	-157 856

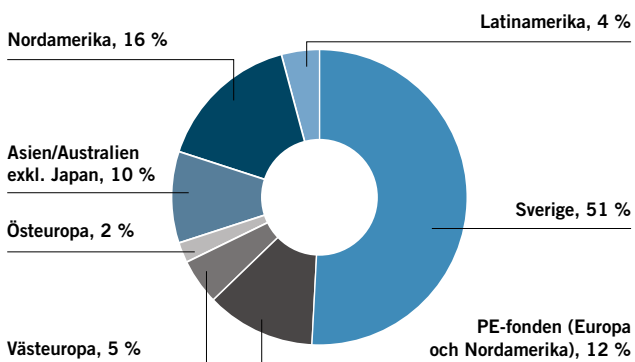
Inverkan på eget kapital

Kursnedgång på aktier och andelar med 10 %	-142 771	-116 340
--	----------	----------

Känslighetsanalys fastighetsrisk i moderbolaget

Inverkan på resultat före skatt	2013	2012
Direktavkastningskravet ökar med 1 %	-30 266	-46 200
Direktavkastningskravet minskar med 1 %	36 178	64 000
Förändring av hyresnivåerna med +10 %	2 520	2 489
Förändring av hyresnivåerna med -10 %	-2 520	-2 489
Inverkan på eget kapital	2013	2012
Direktavkastningskravet ökar med 1 %	-23 607	-34 049
Direktavkastningskravet minskar med 1 %	28 219	47 168
Förändring av hyresnivåerna med +10 %	1 965	1 834
Förändring av hyresnivåerna med -10 %	-1 965	-1 834

GEOGRAFISK FÖRDELNING AV AKTIEPLACERING 2013-12-31

Diagrammet visar hur bolagets aktieplaceringar (exklusive strategiska placeringar) fördelar sig på olika geografiska regioner.

Valutakursrisk

Bolaget har tillgångar i utländsk valuta. På tillgångssidan uppgår den totala valutaexponeringen, före effekten av valutasäkring, till cirka 853 Mkr och efter valutasäkring till 478 Mkr. Hela obligationsportföljen är valutasäkrad.

Känslighetsanalys för valutarisk

Inverkan på vinst före skatt	2013	2012
Förändring i kronkursen mot övriga valutor med 10 %	+/- 47 835	+/- 39 053
Inverkan på eget kapital		
Nedgång i kronkursen mot övriga valutor med 10 %	+/- 37 312	+/- 28 782

Ränterisk

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 866 Mkr. Ränteförvaltningen sker i egen regi och de flesta placeringar har en löptid mellan 1 och 6 år vilket gör att ränterisken är begränsad. Ränteplaceringarna hålls i regel till förfall. Durationen i ränteportföljen uppgår för närvarande till cirka 3,4 år.

Finansiella skulder i form av in-teckningslån finns i dotterbolaget Fastighets AB Congresshuset i Västerås och uppgår till 131 Mkr. Räntesatsen avseende lånet är kopplad till STIBOR, varför det finns en ränterisk i eventuella räntehöjningar.

Känslighetsanalys för räntebärande placeringar

Inverkan på vinst före skatt	2013	2012
Räntepöppgång med 1 %-enhet	-22 758	-13 590
Inverkan på eget kapital		
Räntenedgång med 1 %-enhet	-17 751	-10 600

Fastighetsrisk

Bolagets exponering i fastigheter uppgår till totalt 552 Mkr varav 340 Mkr är direktägda fastigheter. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultat-effekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget i Riktlinjer för kapitalförvaltning fastställt hur de räntebärande tillgångarna får placeras. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter.

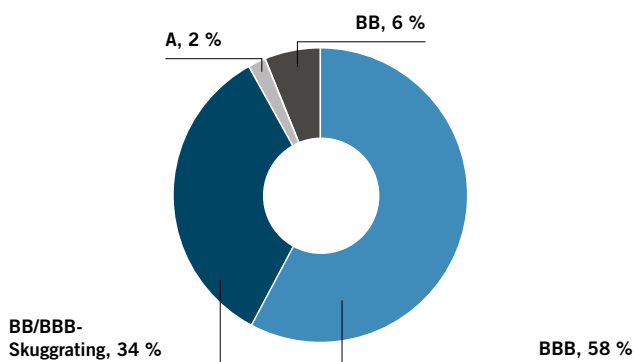
Dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande Policy för kapitalförvaltning och skuldtekningsregler.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna.

Länsförsäkringar Bergslagen köper all återförsäkring genom Länsförsäkringar Sak AB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna återförsäkringspooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringskydd. Varje återförsäkringspool köper externt återförsäkringskydd för att täcka stora skador.

►

KREDITBETYGSANALYS, RÄNTEBÄRANDE PLACERINGAR 2013-12-31

Diagrammet ovan visar hur stor andel av bolagets räntebärande placeringar fördelar sig på olika kreditbetyg.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid en affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare. Bolaget har på balansdagen en återförsäkringsfordran om 166,2 (145,9) Mkr avseende återförsäkrarens andel av oreglerade skador.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar (netto)

Mkr	Redovisat värde		
	Totalt	Varav utan kontrakts-enliga förfall	Varav med kontrakts-enliga förfall
Finansiella tillgångar	3 348	2 516	833
Finansiella skulder	131	-	131
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 474	1 474	-

*) Avser nuvarande marknadsvärde. Kassaflödena i nominella belopp är cirka 14 % högre.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Bergslagen är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolaget har som riktlinje att hålla en likviditet (kassa och bankmedel) som normalt uppgår till cirka 65 Mkr. Utöver detta finns alltid möjlighet att med några dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader, återförsäkringspremier och skatter på cirka 80 Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionsersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv samt direktavkastningar uppgår till cirka 100 Mkr.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Bergslagen en provision.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldigt om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad dels för att annullationsansvaret bara är treårigt och dels för att denna del av ersättningen enbart uppgår till cirka 32 (36) Mkr per år. Bolaget gör årligen en prövning av eventuellt reserveringsbehov.

NOT 3 PREMIEINKOMST

	2013			2012		
	Brutto	Avgiven af	Netto	Brutto	Avgiven af	Netto
Direkt försäkring i Sverige	950 783	-72 554	878 229	884 349	-66 538	817 812
Mottagen återförsäkring	56 565	-	56 565	52 885	-	52 885
Summa premieinkomst	1 007 348	-72 554	934 794	937 234	-66 538	870 697

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

	2013	2012
Överförd kapitalavkastning	16 245	16 442
Räntesats avseende trafik- och olycksfallsaffärer	1,56 %	1,14 %
Räntesats avseende övrig affär	1,15 %	1,25 %

Exponering för motpartsrisk i avgiven återförsäkring

Ratinginstitut	Kreditbetyg	Andel
Standard & Poor's	AA	47,01 %
Standard & Poor's	A	44,70 %
Standard & Poor's	BBB	3,24 %
Standard & Poor's	Not rated*	1,10 %
Standard & Poor's	Not ratedby S&P**	3,95 %

Tabellen ovan visar hur Länsförsäkringsgruppens återförsäkringsfordringar fördelas utifrån kreditvärdering.

* Länsförsäkringsbolagen. ** Innehar AM Best rating A.

	Kassaflöden				
	1-3 månader	4-12 månader	2015-2018	2018-2027	2028-
	56	-	560*	216*	-
	1	3	19	109	-
	271	407	472	147	177

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Bergslagen ska stå för 80 % av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till cirka 50 Mkr. Bolaget intäktstör ersättningar för förmedlad affär netto, efter avdrag för kreditförluster.

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar och verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisationen och i handlingsplanerna. I bolagets processer finns ett flertal betydande operativa risker. Exempel på dessa risker är att det blir fel i samband med skadeutbetalning, införsäkring av större risker eller i samband med kreditgivning. För att minimera denna typ av risker finns riktlinjer och instruktioner som beskriver hur arbetet ska utföras. Bolaget har även olika typer av nyckelkontroller och övriga interna kontroller för dessa riskområden.

En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001:2004.

Bolagets funktioner för Riskkontroll, Compliance och interrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrarens andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Utbetalda försäkringsersättningar	-590 151	-538 308	746	15 008	-589 405	-523 300
Driftskostnader för skadereglering	-55 179	-56 970	-	-	-55 179	-56 970
Utbetalda försäkringsersättningar	-645 330	-595 279	746	15 008	-644 584	-580 270

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget		Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Funktionsindelade driftskostnader								
Anskaffningskostnader	-115 856	-110 515	-115 856	-110 515				
Förändring av förutbetalda+ anskaffningskostnader	1 751	-	1 751	-				
Administrationskostnader inklusive beståndsvård	-40 436	-40 967	-40 436	-40 967				
Provisioner i avgiven återförsäkring	-566	-547	-566	-547				
Driftskostnader i mottagen återförsäkring	-1 961	-2 403	-1 962	-2 403				
Driftsnetto rörelsefastigheter	1 203	-4 896	-	-				
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	-155 865	-159 328	-157 069	-154 432				
Skaderegleringskostnad	-55 179	-56 970	-55 179	-56 970				
Nettokostnad Liv, Bank, Agria, Fastighetsförmedling	-21 424	-32 829	-21 424	-32 829				
Kapitalförvaltningskostnader	-3 628	-5 433	-3 628	-3 053				
Summa driftskostnader	-236 096	-254 560	-237 299	-247 284				
Kostnadsslagsindelade driftskostnader								
Personalkostnader			-158 590	-162 187	-158 590	-162 187		
Lokalkostnader			-11 380	-12 224	-11 380	-12 224		
Avskrivningar			-3 401	-4 677	-3 401	-3 938		
Kapitalförvaltningskostnader			-3 628	-5 433	-3 628	-3 053		
Övrigt			-141 866	-131 837	-141 866	-132 575		
Omkostnadsbidrag för gemensam affär			85 247	84 722	85 247	84 722		
Förändring av avsättning för annullationsåtertag inom livförsäkring			1 572	-2 728	1 572	-2 728		
Avsättning för minskad bankersättning			-7 004	-15 300	-7 004	-15 300		
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader			1 751	-	1 751	-		
Driftsnetto rörelsefastigheter			1 203	-4 896	-	-		
Summa totala driftskostnader			-236 096	-254 560	-237 299	-247 284		

Driftskostnaderna, det vill säga alla kostnader för främst anskaffning och administration minskade med kostnader och ersättning för de gemensamma affärerna Liv, Bank, Agria och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, framgår ovan. Avsättningar för minskad bankersättning på 7,0 Mkr har gjorts i årets bokslut. Avskrivning av rörelsefastigheterna och driftsnetto för rörelsefastigheterna (Bodarna och Åmbetsmannen) totalt 1,2 Mkr har överförs från det icke-tekniska resultatet till driftskostnaderna i koncernen. Driftskostnaderna i koncernen uppgick till 17,4 % (18,9) av premieintäkten f.e.r. och i moderbolaget till 17,5 % (18,3).

NOT 7 KAPITALAVKASTNING

REALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Driftsresultat byggnader och mark				
hyresintäkter	42 780	43 935	25 196	24 887
driftskostnader	-34 158	-31 942	-15 918	-18 658
Driftsresultat	8 622	11 994	9 278	6 229
Utdelning på aktier och andelar	15 058	27 011	15 058	27 011
Resultat LFB Fastigheter AB och Fastighetsförmedling i Lindesberg AB	-133	48	-	-
Valutakursresultat	-1 035	-53	-1 035	-53
Ränteintäkter				
obligationer och andra räntebärande värdepapper	39 199	24 355	39 199	24 355
övriga ränteintäkter	5 470	10 049	5 470	10 049
Realisationsvinster / förluster				
aktier och andelar	31 353	51 043	31 353	51 043
räntebärande värdepapper	411	1 064	411	1 064
Kapitalförvaltningskostnader	-3 628	-5 433	-3 628	-3 053
Nettoresultat av finansiella transaktioner	95 317	120 077	96 106	116 645

▶

NOT 7 KAPITALAVKASTNING (FORTS.)

OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Orealiserade vinster				Orealiserade förluster			
	Koncernen		Moderbolaget		Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Byggnader och mark	38 699	28 581	38 700	1 600	-30 001	-	-	-
Aktier och andelar	171 776	127 799	142 616	127 799	-	-68 316	-	-68 316
Räntebärande värdepapper	32 007	55 172	32 007	55 172	-	-32 888	-	-32 888
Derivat	-	11 393	-	11 393	-7 397	-9 313	-7 397	-9 313
Summa orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar	242 482	222 946	213 324	195 965	-37 398	-110 518	-7 397	-110 518

NETTORESULTAT PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

	Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
	via identifiering	innehav för handelsändamål	Låne- och kundfordringar	Övriga finansiella skulder
2013 Koncernen				
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	218 053			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	70 582			
Övriga lån	425			
Utlåning till kreditinstitut				
Derivat		-7 397		
Övriga finansiella placeringstillgångar				
Kassa och bank	5 045			
Summa	294 105	-7 397	-	-
2012 Koncernen				
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	136 700			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	47 650			
Övriga lån	859			
Utlåning till kreditinstitut				
Derivat		2 917		
Övriga finansiella placeringstillgångar				
Kassa och bank	9 190			
Summa	194 399	2 917	-	-
2013 Moderbolaget				
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	189 027			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	70 582			
Övriga lån	425			
Utlåning till kreditinstitut				
Derivat		-7 397		
Övriga finansiella placeringstillgångar				
Kassa och bank	5 045			
Summa	265 079	-7 397	-	-
2012 Moderbolaget				
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	136 700			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	47 650			
Övriga lån	859			
Utlåning till kreditinstitut				
Derivat		2 917		
Övriga finansiella placeringstillgångar				
Kassa och bank	9 190			
Summa	194 399	2 917	-	-

NOT 8 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	2013	2012
Intäkter för Liv och Bank	76 888	66 656
Intäkter för Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Agria	2 871	4 819
Kostnader för Liv och Bank	-98 863	-100 042
Kostnader för Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Agria	-2 320	-4 262
Summa övriga intäkter och kostnader	-21 424	-32 829

NOT 9 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Aktuell skatt på årets resultat	-2 301	-1 518	-2 035	-1 518
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-519	-	-519	-
<i>Uppskjuten skatt</i>				
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	-2 068	-14 386	-	-
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster / förluster	-44 146	-24 698	-44 146	-24 697
Uppskjuten skatt avseende skattemässiga avskrivningar på fastigheter	-839	-1 509	-909	-1 087
Uppskjuten skatt på pensionsskuld	417	-	417	-
Effekt av lägre skattesats	-	71 205	-	30 656
Skatt på årets resultat	-49 456	29 094	-47 192	3 354
Uppskjuten skatt på övrigt totalresultat	-3 727	-162	-	-
Effekt av lägre skattesats	-	1 368	-	-
Skatt	-53 183	30 300	-47 192	3 354
<i>Avstämning effektiv skatt</i>				
Resultat före skatt	218 636	183 023	210 063	102 807
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget 22,0 % (26,3 %)	-48 100	-48 135	-46 214	-27 038
<i>Skatteeffekter av</i>				
- ej avdragsgilla kostnader	-973	-275	-903	-275
- ej skattepliktiga intäkter	46 772	6 299	45 082	11
- uppskjuten skatt	-46 636	-	-44 638	-
- förändring pga ändrad skattesats	-	71 205	-	30 656
Skatt hänförlig tidigare år	-519	-	-519	-
Redovisad effektiv skatt på årets resultat	-49 456	29 094	-47 192	3 354
Övrigt totalresultat	16 939	739	-	-
Effekt av lägre räntesats	-	1 368	-	-
Uppskjuten skatt på övrigt totalresultat 22,0 %	-3 727	-162	-	-
Redovisad effektiv skatt	-53 183	30 300	-47 192	3 354
Gällande skattesats	22,0 %	26,3 %	22,0 %	26,3 %
Effektiv skattesats	24,3 %	-16,6 %	22,5 %	-3,3 %

NOT 10 BYGGNADER OCH MARK

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ingående redovisat värde	534 055	532 455	302 055	300 455
Värdet förändring förvaltningsfastighet	18 700	1 600	38 700	1 600
Avskrivningar rörelsefastighet	-739	-739	-	-
Omvärdering rörelsefastighet	739	739	-	-
Utgående redovisat värde	552 755	534 055	340 755	302 055
Förvaltningsfastigheter				
Ingående balans	467 500	465 900	302 055	300 455
Värdet förändringar	2 500	1 600	38 700	1 600
Utgående balans	470 000	467 500	340 755	302 055
Rörelsefastigheter				
Ingående balans	66 555	66 555	-	-
Värdet förändringar	16 200			
Utgående balans	82 755	66 555	-	-

	Fastighet dotterbolag		Övriga	Totalt
	Kontors- och affärsfastigheter moderbolaget	Fastighets AB Congresshuset		
Antal	7	1	1	9
Areal	33 320	23 141	-	56 461
Anskaffningsvärde Tkr	173 330	182 274	355	355 959
Verkligt värde Tkr	340 400	212 000	355	552 755
Värde per kvm Kr	10 216	9 161	-	9 784
Ytvakansgrad	3,0 %	3,6 %	-	3,3 %
Skattvärde Tkr	239 220	83 000	1 041	323 130

Samtliga fastigheter förutom personalstuga ligger inom Länsförsäkringar Bergslagens verksamhetsområde, huvudsakligen i Västerås och Örebro. Dotterbolaget Fastighets AB Congresshuset i Västerås egna fastighet inrymmer bland annat Västerås Konserthus, vars yta uppgår till cirka 44 % av totala arealen. I den egna verksamheten utnyttjas cirka 7 800 kvm av moderbolagets fastigheter, vilket avser cirka 14 % av det totala fastighetsbeståndet. Samtliga fastigheter har värderats av ett externt värderingsföretag per den 31 december 2013. Fastigheterna kategoriseras som nivå 3 tillgångar, se not 13 för beskrivning av värdering. För känslighetsanalys gällande värdering av fastigheterna, se not 2.

NOT 11 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSE- OCH DOTTERBOLAG

Moderbolaget	Antal aktier	Ägarandel %	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
LFB Fastigheter AB	1 000	100	162 582	381 422
Fastighets AB Congresshuset i Västerås	5 000	100	41 949	80 598
Fastighetsförmedling i Lindesberg AB	1 000	100	2 480	100
Partner Invest AB	200	20	20	20
Summa			207 031	462 140

NOT 12 ANDRA FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Anskaffningsvärde		Verkligt värde
	Antal		
Svenska börsnoterade aktier			
ABB LTD	86 000	7 295	14 619
Alfa Laval	222 000	27 175	36 607
Aros Quality Group	50 000	1 959	4 125
Atlas Copco B	215 000	16 999	35 088
Autoliv Inc	54 000	20 742	31 914
Axis	94 000	15 292	21 018
Balder preferensaktie	45 000	14 805	15 098
Billerud	90 000	5 787	7 313
Boliden	86 000	9 744	8 462
Cdon Group	225 000	6 332	7 088
Elekta AK B	250 000	7 446	24 588
Getinge B	40 000	7 954	8 800
H&M B	91 000	12 035	26 936
Hexagon B	70 000	9 261	14 231
Ica Gruppen	137 500	21 449	27 638
Investor B	97 200	14 121	21 501
Karolinska Development	269 990	13 889	8 316
Meda A	130 000	8 343	10 602
Nordea	190 000	15 409	16 435
Prevas B	1 044 100	27 576	18 376
Ratos Preferensaktie	1 150	2 013	2 170
Sandvik A	163 000	15 573	14 776
SCA B	70 000	10 231	13 846
Scania B	106 465	11 613	13 404
SE Banken A	112 000	5 057	9 486
SHB A	43 000	5 379	13 584
Swedbank	36 000	3 825	6 512
Systemair	161 021	10 247	21 335
Volvo B	440 000	38 548	37 136
Summa börsnoterade aktier		366 099	491 004

Anskaffningsvärden och verkliga värden

Koncernen	Anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	2013	2012	2013	2012
Aktier och andelar	1 326 015	1 259 720	2 211 816	1 930 821
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	837 560	512 193	865 766	516 741
Derivat			27 172	34 569
Summa	2 163 575	1 771 913	3 104 754	2 482 131

Moderbolaget

Aktier och andelar	1 215 513	1 149 218	1 830 394	1 578 558
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	837 560	512 193	865 766	516 741
Derivat			27 172	34 569
Summa	2 053 073	1 661 411	2 723 332	2 129 868

NOT 12 ANDRA FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR (FORTS)

Anskaffningsvärden och verkliga värden på aktier och andelar

Koncernen	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Noterade svenska aktier	366 099	491 004
Ej noterade aktier	672 397	1 355 933
Noterade andelar i aktiefonder	287 065	364 879
Ej noterade andelar	41 475	-
Summa	1 367 036	2 211 816

Moderbolaget

Noterade svenska aktier	366 099	491 004
Ej noterade aktier	561 895	974 511
Noterade andelar i aktiefonder	287 065	364 879
Ej noterade andelar	41 475	-
Summa	1 256 534	1 830 394

Anskaffningsvärde och verkliga värden på obligationer och andra räntebärande värdepapper

Koncernen och Moderbolaget	Anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	2013	2012	2013	2012
Emittenter i svenska kronor	485 575	134 085	490 665	105 652
Emittenter i utländsk valuta	351 985	381 268	375 101	411 089
Summa	837 560	515 353	865 766	516 741

NOT 13 ANDRA FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR

Redovisade värden för finansiella tillgångar och skulder per värderingskategori

	Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	via identifiering	innehav för handels- ändamål	Låne- och kund fordringar	Övriga finansiella skulder	Summa verkligt värde*
2013 Koncernen					
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	2 211 816				2 211 816
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	865 766				865 766
Upplupen ränteintäkt	8 671				8 671
Kassa och bank			235 050		235 050
Derivat		27 172			27 172
Summa	3 086 253	27 172	235 050		3 348 475
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut				131 409	131 409
Summa				131 409	131 409
2013 Moderbolaget					
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	1 830 394				1 830 394
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	865 766				865 766
Upplupen ränteintäkt	8 670				8 670
Kassa och bank			227 794		227 794
Derivat		27 172			27 172
Summa	2 704 830	27 172	227 794		2 959 796
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut				-	-
Summa				-	-
2012 Koncernen					
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	1 930 821				1 930 821
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	516 741				516 741
Upplupen ränteintäkt	4 840				4 840
Kassa och bank			549 346		549 346
Derivat		34 569			34 569
Summa	2 452 402	34 569	549 346		3 036 317
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut				133 499	133 499
Summa				133 499	133 499

*Redovisade värden är detsamma som verkliga värden.

NOT 13 ANDRA FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR (FORTS)

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelningen av hur verkligt värde bestäms görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: enligt direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara.

2013 Koncernen	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>				
Aktier och andelar	854 358		1 357 458	2 211 816
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		858 575	7 191	865 766
Derivat		27 172		27 172
Summa tillgångar	854 358	885 747	1 364 648	3 104 753

2012 Koncernen	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>				
Aktier och andelar	675 485		1 255 336	1 930 821
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		509 129	7 613	516 742
Derivat		34 569		34 569
Summa tillgångar	675 485	543 698	1 262 949	2 482 132

Specificering av förändringar i nivå 3

Koncernen	2013		2012	
	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper
Ingående balans	1 255 336	7 613	1 113 128	5 464
Inköp	29 188		107 196	1 888
Försäljning	-67		57	
Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen	73 000	-422	34 955	261
Utgående balans	1 357 457	7 191	1 255 336	7 613

Värdering till verkligt värde av tillgångar och skulder via resultaträkningen sker i nivå 3, inga andra värderingskategorier förekommer.

NOT 14 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	2013	2012
Fordringar hos försäkringstagare	265 982	228 575
Fordringar hos försäkringsbolag	34 311	35 135
Summa fordringar avseende direkt försäkring	300 293	263 709

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden värderas aktier och andelar enligt nedanstående:

LFAB-aktien värderas till substansvärde. Substansvärdet för LFAB-aktien är detsamma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen.

LF PE Holding:s substansvärde för aktien beräknas utifrån att underliggande fonder värderas enligt följande: förvaltarnas senaste rapporterade NAV för respektive fond, de europeiska förvaltarna använder sig av fair value enligt IPEV Valuation Guidelines och de amerikanska förvaltarna använder sig av US GAAP där fair value definieras i ASC Topic 820, justerat för efterföljande kassaflöden från PE Holding till fonderna respektive utbetalningar från fonderna till PE Holding. De parametrar som påverkar om värdet på aktierna ökar/minskar i PE Holding är dels, i vissa bolag som använder diskonterade kassaflödesmodell för värdering av bolaget, om framtida vinstmarginaler förändras eller om räntan som används för diskontering förändras. I bolag som använder en multipelvärdering så påverkas värdet av förändringar i de multiplar som används men även av förändringar i de underliggande faktorerna i jämförbara bolag. Utöver detta så påverkas aktiekursen i LF PE Holding av förändringar i valutakursen på USD och Euro.

Länsförsäkringar Bergslagen Fastigheter AB äger endast andelar i fastighetsbolag som i sin tur bokförs till verkligt värde. Värdet på Humlegårdenaktierna beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus övervärdet i fastigheter. Övervärdet är lika med fastigheternas marknadsvärde minus koncernmässigt bokfört värde korrigerat för latent skatt, vilket är den värderingsmetod som bäst avspeglar värdet på Länsförsäkringar Bergslagen Fastigheter AB. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas. Den största negativa påverkan på värderingen av fastigheterna är en ökning av avkastningskravet. Direktavkastningskravet ligger i spannet 4,6 % – 7,5 % med medelvärdet 5,6 %.

Övriga fastigheter i moderbolaget och i dotterbolaget Fastighets AB Congresshuset i Västerås har värderats av ett externt värderingsföretag som har tagit hänsyn till marknadsinformation och fastigheternas kassaflöde. De parametrar som främst påverkar värdet på fastigheterna är förändring i avkastningskravet och eventuell uppkomst av vakanser. Direktavkastningskravet ligger i spannet 2,0 % – 2,2 % med medelvärdet 2,0 %.

Länsförsäkringar Bergslagen gör i vart och ett av fallen en bedömning av rimligheten i värdet och tar in underliggande värden i de innehav där så är möjligt. Där detta inte är möjligt finns en löpande kontakt med styrelsen i respektive bolag för att säkerställa riktigheten i värderingen av tillgångarna. Om misstankar finns att värdena i något av innehaven skulle vara inkorrekta så förmedlas detta till styrelsen som för detta vidare till respektive bolag.

NOT 15 MATERIELLA TILLGÅNGAR OCH VARULAGER

	Koncernen						Moderbolaget					
	Maskiner/ inventarier		Övrigt		Totalt		Maskiner/ inventarier		Övrigt		Totalt	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	92 455	91 814	1 107	764	93 562	92 578	83 635	83 644	1 107	764	84 742	84 408
Investeringar	1 253	4 137	334	343	1 587	4 479	1 253	3 487	334	343	1 587	3 830
Omklassificering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Försäljningar och utrangeringar	-810	-3 496	-	-	-810	-3 496	-810	-3 496	-	-	-810	-3 496
Utgående anskaffningsvärde	92 898	92 455	1 441	1 107	94 339	93 561	84 078	83 635	1 441	1 107	85 519	84 742
Ingående avskrivningar	81 859	77 697	-	-	81 859	77 697	75 309	71 796	-	-	75 309	71 796
Årets avskrivningar	4 186	5 802	-	-	4 186	5 802	3 724	5 152	-	-	3 724	5 153
Försäljning och utrangeringar	-	-1 640	-	-	-	-1 640	-	-1 640	-	-	-	-1 640
Utgående avskrivningar	86 046	81 859	-	-	86 046	81 859	79 033	75 309	-	-	79 033	75 309
Bokfört värde inventarier	6 853	10 596	1 441	1 107	8 294	11 702	5 045	8 326	1 441	1 107	6 486	9 433

Planenlig avskrivning har gjorts på inventarier efter deras ekonomiska livslängd mellan 5 och 10 år.

NOT 16 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

	2013	2012
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	11 000	11 000
Årets avsättning	12 751	11 000
Årets avskrivning	-11 000	-11 000
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	12 751	11 000
Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år	12 751	11 000
överstigande ett år	-	-

NOT 17 OBESKATTADE RESERVER

	2013	2012
Periodiseringsfond		
Avsättning att återföras till beskattning senast taxeringsår 2015	12 100	12 100
Avsättning att återföras till beskattning senast taxeringsår 2017	4 900	4 900
Avsättning att återföras till beskattning senast taxeringsår 2018	10 000	10 000
Avsättning att återföras till beskattning senast taxeringsår 2019	1 700	1 700
Avsättning att återföras till beskattning senast taxeringsår 2020	3 000	-
Summa periodiseringsfond	31 700	28 700
Utjämningsfond	73 171	73 171
Säkerhetsreserv	847 118	841 118
Summa obeskattade reserver	951 989	942 989

NOT 18 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

	2013			2012		
	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	382 674	-	382 674	355 816	-	355 816
Premieinkomst	1 007 349	-72 554	934 795	937 234	-66 538	870 697
Intjänade premier under perioden	-969 791	72 554	-897 237	-910 377	66 538	-843 840
Utgående balans	420 232	-	420 232	382 674	-	382 674
Summa avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	420 232	-	420 232	382 674	-	382 674

Ingen avsättning för kvardröjande risker har gjorts för något av åren.

NOT 19 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

	2013			2012		
	Brutto	Återförsäkrades andel	Netto	Brutto	Återförsäkrades andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Inträffade och rapporterade skador	-574 702	3 675	-571 027	-566 773	13 040	-553 733
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-435 665	142 239	-293 426	-394 706	127 430	-267 276
Avsättning för skaderegleringskostnad	-32 161	-	-32 161	-31 944	-	-31 944
Ingående balans	-1 042 528	145 914	-896 614	-993 423	140 470	-852 953
Förväntad kostnad för skador som inträffat under den innevarande perioden	-806 155	24 354	-781 801	-605 670	18 496	-587 174
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	590 153	-746	589 407	538 308	-15 008	523 300
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat tidigare år (avvecklingsresultat)	38 623	-3 358	35 265	18 256	1 957	20 213
Utgående balans	-1 219 907	166 164	-1 053 743	-1 042 528	145 914	-896 614
Utgående balans består av						
Inträffade och rapporterade skador	-497 029	14 910	-482 119	-574 702	3 675	-571 027
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-683 290	151 254	-532 036	-435 665	142 239	-293 426
Avsättning skaderegleringskostnad	-39 588	-	-39 588	-32 161	-	-32 161
Utgående balans totalt	-1 219 907	166 164	-1 053 743	-1 042 528	145 914	-896 614

IBNR avser den direkta affären. Reserv för oreglerade skador i trafikaffären är inte diskonterad.

NOT 20 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

	2013	2012
Avsättning för personal födda 1955 och tidigare som enligt avtal har möjlighet att gå i pension från 62 års ålder	10 895	9 100
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	10 895	9 100

Ovanstående pensionsavsättning är inte tryggsad enligt Tryggandelagen. Bolagets övriga förpliktelser avseende pensioner är täckta genom försäkringar. Pensionsavsättningen ovan, enligt 62-årsregeln, är gjord utifrån en bedömning av hur stor del av den berörda personalen som kan komma att utnyttja möjligheten att gå i förtida pension. Pensionsavsättningens storlek har beräknats med utgångspunkt från tidigare utbetalningar enligt 62-årsregeln. Om samtlig personal som omfattas av avtalet skulle gå i pension vid 62 års ålder har bolaget ett ansvar att även täcka den tillkommande kostnaden.

NOT 21 AVSÄTTNING FÖR SKATTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	209 611	207 458	-	-
Uppskjuten skatteskuld på årets realiserade vinster	183 877	139 731	183 877	139 731
Uppskjuten skatt avseende skattemässiga avskrivningar på fastigheter	21 685	22 006	18 023	17 115
Uppskjuten skatt avseende omvärderingsreserv av rörelsefastigheter	10 889	7 162	-	-
Avsättning för skatter	426 062	376 357	201 900	156 846

Ingen reglering förväntas ske inom 12 månader.

NOT 22 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Avsättning för framtida minskad bankersättning	40 630	34 627	40 630	34 627
Avsättning för annullationer i livaffären	1 572	6 028	1 572	6 028
Övriga avsättningar	42 202	40 655	42 202	40 655

NOT 23 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	2013	2012
Skulder till försäkringsföretag	967	306
Summa skulder avseende direkt försäkring	967	306

NOT 24 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Leverantörsskulder	8 988	11 939	8 400	11 282
Sociala kostnader	2 401	1 604	2 401	1 604
Källskatter	2 238	2 373	2 238	2 373
Inteckningslån	131 402	133 498	-	-
Övriga skulder	37 381	32 237	35 192	24 173
Summa övriga skulder	182 410	181 651	48 231	39 431

NOT 25 STÄLLDA SÄKERHETER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Fastighetsinteckningar	75 000	75 000	-	-
Bankmedel	2 137	42	-	-
För försäkringstekniska avsättningar (f.e.r.) registerförda tillgångar	1 607 503	1 844 527	1 607 503	1 844 527

I enlighet med 7 kap 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

NOT 26 PERSONAL OCH LÖNER

Medelantal anställda och löner	Antal årstjänster		Löner och arvoden*)	
	2013	2012	2013	2012
Styrelse och VD	1	1	4 836	4 746
Tjänstemän	229	222	135 870	130 201
Övriga anställda	3	3	1 680	1 537
Totalt	233	226	142 385	136 484

*) inklusive sociala avgifter

Av ovanstående antal var 142 (127) kvinnor och 91 (99) män.

Åtagande för ålderspension

En avsättning för framtida avtalspensioner enligt krav från nya pensionsavtalet för försäkringsbranschen är beräknad till 9 Mkr och baseras på intern bedömning.

Medelantal och könsfördelning

Styrelse*)	Antal	
	2013	2012
Män	5	5
Kvinnor	4	4
Totalt	9	9

* exklusive fackliga representanter

Ombud	Antal		Ersättningar	
	2013	2012	2013	2012
Allmänna ombud	33	49	1 715	2 420
Specialombud	117	122	21 693	34 818
Totalt	150	171	23 408	37 239

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och sju av bolagsstämman valda ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. De två arbetstagarrepresentanterna erhåller ej något styrelsearvode. Ersättning till verkställande direktören utgörs av grundlön samt pension. Till andra ledande befattningshavare utgörs ersättningen av grundlön samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses i detta sammanhang företagsledningen, dock ej verkställande direktören. Alla anställda utom företagsledning, compliance och risk manager hade under 2013 möjlighet att erhålla resultatbaserad merersättning, som beslutas inför varje år av styrelsen. Detta förutsätter att bolaget uppnår ett positivt resultat samt ett antal andra affärs mål. Max 24 000 kr kan utgå för en heltidstjänst.

Ersättningar under 2013

	Grundlön	Rörlig ersättning	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader	Summa
Styrelsens ordförande, Bengt-Erik Lindgren	270	-	85	-	355
Styrelsens vice ordförande, Christina Liffner	161	-	50	-	211
Styrelseledamot, Anki Bengtson	110	-	34	-	144
Styrelseledamot, Pär-Erik Wejåker	110	-	34	-	144
Styrelseledamot, Per Åhman	118	-	37	-	155
Styrelseledamot, Elisabeth Sverresson	110	-	34	-	144
Styrelseledamot, Annika Bergman	115	-	36	-	151
Styrelseledamot, Joakim Alkman	116	-	36	-	152
Verkställande direktör, Mikael Sundquist	2 013	-	1 365	733	3 378
Andra ledande befattningshavare (7 personer)	5 199	-	3 757	2 124	8 956
Totalt	8 322	-	5 468	2 857	13 791

Avgångsvederlag

Till verkställande direktören och övriga i företagsledningen kunde under 2013 ett avgångsvederlag på maximalt arton månadslöner utgå.

Pension

Pensionsåldern för verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare är 65 år. Pensionen följer pensionsavtalet FTPO8.

Till förmån för den verkställande direktören har bolaget tecknat en kapitalförsäkring. Försäkringens värde uppgår per 2013-12-31 till 1 525 tkr. Under 2013 har 281 tkr löpande satts av till kapitalförsäkringen.

NOT 27 ARVODE & KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	2013	2012
PriceWaterhouseCoopers, revisionsuppdrag	393	399
Totalt	393	399

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

	Totalt 2013	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon övr. klasser	Försäkringsklasser				Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
				Motorfordon ansvar mot tredje man	Brand och annan egen-domsskada	Allmän ansvarighet	Rätts-skydd		
Premieinkomst, brutto	1 007 348	42 513	274 761	155 459	422 997	35 639	19 414	950 783	56 565
Premieintäkt, brutto	969 790	40 292	260 331	150 818	409 768	34 550	18 804	914 562	55 228
Försäkringsersättningar, brutto	-825 321	-36 498	-187 468	-121 937	-402 249	-18 758	-8 687	-775 597	-49 724
Driftskostnader, brutto	-157 068	-6 456	-37 306	-20 000	-80 467	-7 242	-3 636	-155 107	-1 961
Resultat av avgiven återförsäkring	-51 558	-144	-3 020	-2 933	-45 690	184	45	-51 558	

VD och styrelsen intygar, så vitt vi känner till, att årsredovisningen har upprättats i enlighet med lag om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Västerås, den 21 mars 2014

Bengt-Erik Lindgren, ordförande	Annika Bergman	Anki Bengtson	Per Åhman
Christina Liffner, vice ordförande	Ulf Torbacke	Joakim Alkman	Elisabeth Sverresson
Mikael Sundquist, VD	Ulf Nilsson	Pär-Erik Wejåker	

Min revisionsberättelse har lämnats den 21 mars 2014.
Eva Fällén, Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Bergslagen, organisationsnummer: 578000-9956

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Bergslagen för år 2013. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 5–28.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder IFRS, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och koncernredovisningen har

upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess resultat och kassaflöden enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Bergslagen för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget.

Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Västerås den 21 mars 2014

Eva Fällén
Auktoriserad revisor

Bolagets fullmäktige

Distriktet för Västerås Stad 2012–2014

Göran Johansson, Västerås
Göran Lundin, Västerås
Peter Lindström, Västerås
Wivi Johansson, Västerås
Claes Sjögren, Västerås
Mårten Bladh, Västerås
Catharina Pierre, Västerås
Monica Hansen, Västerås
Tomas Ekholm, Västerås
Thomas Eskilsson, Västerås
Karina Liljeroos, Västerås
Sophie Bouniol, Västerås
Cina Koskinen, Västerås
Jonny Lindblom, Västerås
Christina von Schinkel, Västerås
Pamela Christensson, Västerås
Malin Lundstedt, Västerås

Distriktet för Örebro och Lekebergs kommuner 2012–2014

Mats Lenhammar, Örebro
Ingvar Nylén, Örebro
Nils O Edwetz, Örebro
Anders Holm, Örebro
Hartmut Dombrowe, Örebro
Ann-Mari Åkerling, Odensbacken
Håkan Gransten, Ervalla
Lena Tolander, Örebro
Britt Billingmark, Dyltabruk
Peter Einarsson, Örebro
Ingvar Ernstson, Örebro
Mikael Håstlund, Örebro
Anette Carlsson, Örebro
Bo Ljunggren, Örebro
Lena Widing, Örebro
Therése Hedén, Örebro
Regina Salenfors Andersson, Odensbacken

Distriktet för Hällefors, Lindesberg och Ljusnarsbergs kommuner 2013–2015

Leif Berglund, Hällefors
Lena Lindqvist, Gusselby
Lena Andersson, Frövi
Fredrik Hedborg, Kopparberg

Distriktet för Nora, Karlskoga och Degerfors kommuner 2013–2015

Robert Östberg, Åtorp
Jan-Erik Höijer, Degerfors
Helena Jansson, Karlskoga
Anna Berggren, Nora

Distriktet för Sala och Heby kommuner 2013–2015

Kurt Hansson, Sala
Anita Edholm, Vittinge
Per Nyström, Västerfärnebo
Wilma Akkerman, Salbohed
Lotta Hiller, Runhällen

Distriktet för Askersund, Hallsberg, Laxå och Kumla kommuner 2014–2016

Bengt Olofsson, Pålsboda
Per-Anders Sättergård, Pålsboda
Gerd Gullberg-Johnson, Kumla
Per Willén, Askersund
Anna Oskarsson, Skyllberg

Distriktet för Fagersta, Skinnskatteberg, Norberg och Surahammars kommuner 2014–2016

Lennart Andersson, Fagersta
Kerstin Söderström, Norberg
Olle Olsson, Ängelsberg
Magnus Åstrand, Seglingsberg

Distriktet för Köping, Arboga, Kungsör och Hallstahammars kommuner 2014–2016

Dag Larsson, Arboga
Sofie Tornin, Hallstahammar
Hans Vestholm, Kungsör
Gunvor Stenman, Köping
Jonna Lindman, Arboga
Johan Pettersson, Köping

Valberedning

Nils O Edwetz, Örebro, ordförande
Göran Johansson, Västerås, vice ordförande
Anita Edholm, Vittinge,
Leif Berglund, Hällefors
Gerd Gullberg-Johnson, Kumla
Helena Jansson, Karlskoga
Jonna Lindman, Arboga
Olle Olsson, Ängelsberg

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Bergslagen följer i tillämpliga delar, bland annat med beaktande av att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag, Svensk Kod för bolagsstyrning (Koden).

Bolagsstyrningsrapport tillsammans med bolagsordning, instruktion för valberedning, styrelsens arbetsordning, placeringspolicy och bolagsstämmoprotokoll, redovisas på bolagets hemsida www.lfborgslagen.se.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Länsförsäkringar Bergslagens högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgår (2013) till 63 personer.

Fullmäktige har rätt att delta vid och rösta på bolagsstämman. Deltagande eller röstning via fullmakt är inte tillåtet. Vill enskild delägare/försäkringstagare föra fram något på bolagsstämman sker detta via fullmäktige. Direktkontakt tas då med någon fullmäktigeledamot som kan föra fram delägarrens/försäkringstagarens synpunkt på bolagsstämman.

Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, fastställa resultat- och balansräkning samt besluta om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Kallelse till bolagsstämman sker tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman. Bestämmelserna i Koden om kallelse till bolagsstämma på bolagets hemsida och om deltagande på distans tillämpas inte av bolaget. Kodens övriga bestämmelser om bolagsstämma, bland annat om styrelsens, ledningens och revisorernas närvaro samt om bolagsstämmans genomförande tillämpas av bolaget. I enlighet med Koden är avsikten att föreslå ordinarie bolagsstämma 2014 att välja styrelsens ordförande och godkänna principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagets ledning. Vid årsstämman 2014 beslutas också om arvoden.

Valberedning

Bolaget har en, på bolagsstämman, vald valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Ledamöterna väljs för en mandattid om ett år. Valberedningens instruktion är anpassad till bestämmelserna i Koden. Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma 2014. Vid bolagsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag och lämna en redogörelse för hur dess arbete bedrivits. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, fastställd av bolagsstämman.

Valberedningens ledamöter

Nils O Edwertz, ordförande, född 1945, Örebro, invald 1999.

Göran Johansson, vice ordförande född 1949, Västerås, invald 1999.

Anita Edholm, född 1957, Vittinge, invald 2001.

Leif Berglund, född 1946, Hällefors, invald 2007.

Gerd Gullberg-Johnson, född 1944, Kumla, invald 2008.

Helena Jansson, född 1953, Karlskoga, invald 2000.

Jonna Lindman, född 1963, Arboga, invald 2013.

Olle Olsson, född 1950, Ängelsberg, invald 2013.

Bolagets styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning. Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst sju och högst nio ledamöter. Inga suppleanter förekommer. Styrelsen består av åtta ordinarie stämموvalda ledamöter. Därutöver finns två ordinarie arbets-tagarledamöter och två suppleanter till dessa. VD ingår inte i styrelsen men är adjungerad. Mandattiden för de stämموvalda ledamöterna uppgår till två år. Avvikelse från Kodens bestämmelse om mandattid om högst ett år sker mot bakgrund av att bolagsstämman kan avsätta eller tillsätta styrelseledamot oavsett mandattid. Längre mandattid än ett år bidrar till att säkerställa kontinuitet och uppbyggnad av kompetens i styrelsen.

Stämموvalda ledamöter

Bengt-Erik Lindgren, ordförande

Christina Liffner, vice ordförande

Joakim Alkman

Anki Bengtson

Annika Bergman

Elisabeth Sverresson

Pär-Erik Wejåker

Per Åhman

Finansutskottets ledamöter

Bengt-Erik Lindgren, ordförande

Per Åhman

Joakim Alkman

Mikael Sundquist, VD

Ersättningsutskottets ledamöter

Bengt-Erik Lindgren, ordförande

Christina Liffner

Bankutskottets ledamöter

Bengt-Erik Lindgren, ordförande

Annika Bergman

Mikael Sundquist, VD

Revisionsutskottets ledamöter

Christina Liffner, ordförande

Pär-Erik Wejåker

Ulf Torbacke

Personalrepresentanter

Ulf Torbacke

Ulf Nilsson

Lars-Ove Andersson, suppleant

Anette Granberg, suppleant

Bolagets revisorer

Revisor

Eva Fällén, PwC, Stockholm

Revisorssuppleant

Mikael Lindengren, PwC, Göteborg

Bolagsstyrningsrapport (forts.)

Personuppgifter styrelsen

Bengt-Erik Lindgren, född 1950, bosatt i Västerås, högskoleekonom

Styrelseuppdrag

Ordförande Länsförsäkringar Bergslagen, sedan 2012
Ledamot Länsförsäkringar Bank AB
Ordförande Arver Lastbilar AB, sedan 2011
Ledamot Prevas AB
Ledamot Inlandsinnovation AB
Ledamot Nordånå Trä AB, sedan 2011
Ordförande Grönklittgruppen AB, sedan 2013

Christina Liffner, född 1950, bosatt i Västerås, civilekonom

Styrelseuppdrag

Vice ordförande Länsförsäkringar Bergslagen, sedan 2012
Ledamot Länsförsäkringar Bergslagen, sedan 2004
Ordförande Endometriosisföreningen, Sverige
Ledamot SJR in Scandinavia AB
Svenska Friidrottsförbundet, ordförande i valberedningen

Joakim Alkman, född 1963, bosatt i Örebro, civilekonom

Verksamhet

VD Peridot Group AB
Delägare och en av grundarna av Nethouse-koncernen

Styrelseuppdrag

Ledamot Länsförsäkringar Bergslagen, sedan 2010
Ordförande Nethouse Sverige AB
Ledamot Nethouse-koncernens dotterbolag
Ledamot Precio Systemutveckling AB (publ)
Ordförande Nercia Utbildning AB
Ordförande Auddly AB

Anki Bengtson, född 1962, bosatt i Västerås, civilekonom

Verksamhet

VD Aros Congress Center Holding AB, Västerås, 1991–2011
Delägare Aros Congress Center Holding AB, Västerås, sedan 1994

Styrelseuppdrag

Ledamot Länsförsäkringar Bergslagen, sedan 2001
Styrelseordförande Aros Congress Holding AB, Västerås, sedan 2011
Ledamot Klövern AB, sedan 2011
Ledamot Best Western Hotels, sedan 2006

Annika Bergman, född 1966, bosatt i Närkes Kil, lantmästare

Verksamhet

Delägare i Elgesta Förvaltning AB
VD och ägare AgroMind AB

Styrelseuppdrag

Ledamot Länsförsäkringar Bergslagen, sedan 2009
Ledamot LRF, Riksförbundsstyrelse, sedan 2010
Vice ordförande Svenskt Sigill Kvalitetssystem AB, sedan 2011
Ledamot Skogs- och Lantarbetsgivarförbundet
Ordförande Hushållningssällskapet Halland
Ledamot Stiftelsen Hästforskning

Elisabeth Sverresson, född 1954, bosatt i Örebro, gymnasieekonom

Verksamhet

Driver Injection AB sedan 1988 och är verksam som marknadskonsult/projektledare

Styrelseuppdrag

Ordförande Styrelseakademien Örebro sedan 2012
Ledamot Micro Data AB, Örebro

Pär-Erik Wejåker, född 1949, bosatt i Vittinge, agronom

Verksamhet

VD och ägare av P-E Wejåker Förvaltning AB
Verksam inom lantbruk, trädgårdsnäring,

fastighetsförvaltning och bioteknik

Styrelseuppdrag

Ledamot Länsförsäkringar Bergslagen, sedan 2005

Per Åhman, född 1954, bosatt i Västerås, specialist allmänmedicin

Verksamhet

Verksamhetschef och läkare, Citypraktiken Västerås sedan 1987

Styrelseuppdrag

Ledamot i Länsförsäkringar Bergslagen sedan 2008
Ledamot Rehab Station AB sedan 2003
Ledamot Medicinsk Röntgen AB sedan 1995
Ledamot, Stockholm Heart Center 2012
Ledamot, Ryggkirurgiska Kliniken, Strängnäs 2012

Ulf Torbacke, född 1952, bosatt i Örebro, gymnasieekonom, akademiska betyg i nationalekonomi, företagsekonomi och juridik

Verksamhet

Distriktschef Länsförsäkringar Bergslagens affärsområde
Företag sedan 1985

Övriga uppdrag

Vice ordförande i Länsförsäkringar Bergslagens FTF-klubb, 2003
Ordförande i FTF-klubben, 2008
Personalrepresentant i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse, 2004

Ulf Nilsson, född 1958, bosatt i Asker, Örebro, lantbruksutbildad

Verksamhet

Arbetat inom lantbruksnäringen 1976–1984
Distriktschef Alfa Laval 1984–2000
Distriktschef Lantbruk, Länsförsäkringar Bergslagen, 2000

Övriga uppdrag

Vice ordförande, 2008 och styrelseledamot, 2007
Länsförsäkringar Bergslagens FTF-klubb,
Personalrepresentant i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse, 2009

Lars-Ove Andersson, född 1952, bosatt i Pålshoda, el-ingenjör

Verksamhet

Besiktningsman och skadeförebyggare vid Länsförsäkringar Bergslagen, 1986

Övriga uppdrag

Ordförande i Länsförsäkringar Bergslagens JUSEK-klubb, 2005
Personalrepresentant i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse, 2005

Anette Granberg, född 1969, bosatt i Örebro, gymnasieekonom

Verksamhet

Hotellbranschen 1988–1990
Resebranschen 1990–2000
Länsförsäkringar Bergslagen, innesäljare Privat 2000–2003
Produktspecialist Privat, 2003

Övriga uppdrag

Styrelseledamot i Länsförsäkringar Bergslagens FTF-klubb, sedan 2001
Personalrepresentant (suppleant) i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse 2002–2003 och sedan 2009

Bolagets verkställande direktör

Mikael Sundquist född 1961, bosatt i Västerås, civilekonom

Verksamhet

Anställd 1985 Länsförsäkringar Bergslagen
Verkställande direktör, 2007

Styrelseuppdrag

Ledamot Länsförsäkringar Sak AB
Ordförande Länsförsäkringar Mäklarservice AB
Ordförande Handelskammaren Mälardalen
Ledamot 1:a Västmanlandsfonden

Länsförsäkringar Bergslagens revisor

Eva Fällén, född 1960, auktoriserad revisor, PwC, Stockholm

Mikael Lindengren, Revisorssuppleant, PwC, Göteborg

Styrelsens arbetsordning

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Översyn av arbetsordningen sker fortlöpande.

Styrelsens sammanträden

Styrelsen har under räkenskapsåret 2013 haft 8 sammanträden, varav 7 ordinarie.

Närvaro styrelsens sammanträden 2013

Bengt-Erik Lindgren: 8 sammanträden
Christina Liffner: 8 sammanträden
Joakim Alkman: 8 sammanträden
Anki Bengtson: 7 sammanträden
Annika Bergman: 7 sammanträden
Elisabeth Sverresson: 6 sammanträden
Pär-Erik Wejåker: 8 sammanträden
Per Åhman: 8 sammanträden

Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisor.

Företagsledning

Mikael Sundquist, f 1961
Verkställande direktör
anställd 1985

Anders Bergman, f 1972
Tillförordnad affärsområdeschef Privat
anställd 1997

Jan-Åke Eriksson, f 1956
Affärsområdeschef Företag,
anställd 1985

Pia Heldesjö, f 1973
Ekonomichef
anställd 2010

Mikael Hellberg, f 1964
Områdeschef Skador
anställd 2010

Anna-Maria Jonuks, f 1971
Kommunikationschef
anställd 2013

Ann-Christin Palmér, f 1956
Personalchef
anställd 2004

Styrelse och personalrepresentanter

Länsförsäkringar Bergslagens styrelse (fr v) Bengt-Erik Lindgren (styrelseordförande), Anki Bengtson, Ulf Nilsson, Joakim Alkman, Annika Bergman, Elisabeth Sverresson, Ulf Torbacke, Christina Liffner, Pär-Erik Wejåker, Per Åhman och Lars-Ove Andersson.

Styrelse

Bengt-Erik Lindgren, f 1950
Ordförande
invald 2011, mandatperiod 2013–2015

Christina Liffner, f 1950
Vice ordförande
invald 2004, mandatperiod 2012–2014

Joakim Alkman, f 1963
invald 2010, mandatperiod 2012–2014

Anki Bengtson, f 1962
invald 2001, mandatperiod 2013–2015

Annika Bergman, f 1966
invald 2009, mandatperiod 2013–2015

Elisabeth Sverresson, f 1954
invald 2000, mandatperiod 2012–2014

Pär-Erik Wejåker, f 1949
invald 2005, mandatperiod 2013–2015

Per Åhman, f 1954
invald 2008, mandatperiod 2012–2014

Personalrepresentanter

Ulf Torbacke, f 1952
Personalrepresentant

Ulf Nilsson, f 1958
Personalrepresentant

Lars-Ove Andersson, f 1952
Personalrepresentant, suppleant

Anette Granberg, f 1969
Personalrepresentant, suppleant

Ord och uttryck

Allmänt

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsavtal direkt mellan bolaget och försäkringsstagaren. Till skillnad från indirekt försäkring är bolaget direkt ansvarig gentemot försäkringstagaren.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna – helt eller delvis – hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring hos det förstnämnda bolaget och om mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos det sistnämnda bolaget.

Affär för egen räkning (f.e.r.)

Med affär för egen räkning avses den del av försäkringsaffären som försäkringsbolaget själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Termer i Resultaträkningen och Resultatanalysen

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkt

Avser, kort uttryckt, den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid på ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en avsättning som kallas avsättning för ej intjänade premier. Motsvarande avsättning vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Se även kvardröjande risker. Premieintäkten för året består således av följande poster: avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Kapitalavkastning överförd från försäkringsrörelsen

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, uppsamlas hos bolaget ett kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital överförs i resultatredovisningen från kapitalförvaltningen till skadeförsäkringsrörelsen under benämningen kapitalavkastning överförd från försäkringsrörelsen.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av avvecklingsresultat på tidigare års avsättning för oreglerade skador. I utbetalda försäkringsersättningar ingår kostnaderna för skadereglering.

Driftskostnader

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning av försäkringsavtal och kostnader för administration. Kostnaderna för skadereglering redovisas under försäkringsersättningar.

Avvecklingsresultat

För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel, i bokslutet, i avsättning för oreglerade skador. Att bedöma kommande utbetalningar kan av många olika skäl vara svårt. Inflationen utvecklingen kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden. Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en avvecklingsvinst. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Termer i Balansräkningen

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattande benämning på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring.

Avsättning för ej intjänade premier

En avsättning som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för kvardröjande risker

Om avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, skall denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar med mera) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda skadeersättningar som kallas avsättning för oreglerade skador. I denna avsättning ingår även den beräknade kostnaden för att slutreglera de skador som ingår i avsättningen.

Avsättning för återbäring

Avsättning för återbetalning (återbäring) som tilldelats kunderna men vid bokslutstillfället ännu inte betalats ut.

Säkerhetsreserv

Kollektiv säkerhetsbetingad förstärkning till de försäkringstekniska avsättningarna i skadeförsäkring.

Utjämningsfond

Skadeförsäkringsrörelse är av naturliga skäl utsatt för betydande svängningar i årsresultaten, främst beroende på antalet storskador och deras omfattning. För att utjämna dessa svängningar har till och med 1990 skattefri avsättning kunnat ske till en fond som kallas utjämningsfond. Ytterligare avsättning får inte göras. Fonden får användas till att täcka förlust på försäkringsverksamheten eller totalt.

Periodiseringsfond

Svensk skattelagstiftning medger under vissa förutsättningar avsättning till periodiseringsfond. Avsättning får ske med högst 25 procent av den taxerade inkomsten. En avsättning skall återföras till beskattning senast sju år efter avsättningen. Genom avsättning till periodiseringsfond kan en skattemässig resultatutjämnning ske mellan olika år.

Avsättning för uppskjuten skatt

Avsättning för uppskjuten skatt på realiserade vinster på placeringsstillgångar samt på skillnaden mellan bokförd och skattemässig värdering på fastigheter.

Fond för verkligt värde

Skillnaden mellan placeringsstillgångarnas verkliga värde och anskaffningsvärde efter avdrag för uppskjuten skatt.

Övriga termer och nyckeltal

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver och uppskjutna skatteskulder.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapitalet och premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent. Konsolideringsgraden – beräknat på detta sätt – är det mått på kapitalstyrka som används i försäkringsbranschen.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom kan, inom vissa gränser, upptagna förlagslån också räknas in.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stor kapitalbasen skall vara. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av affär bolaget sysslar med).

Skadeprocent (f.e.r.)

Försäkringsersättningar för egen räkning i förhållande till premieintäkt för egen räkning.

Driftskostnadsprocent (f.e.r.)

Driftskostnader för egen räkning i förhållande till premieintäkt för egen räkning.

Totalkostnadsprocent (f.e.r.)

Summan av skadeprocent (f.e.r.) och driftskostnadsprocent (f.e.r.).

